1.2 ประเด็นปัญหา ความต้องการเชิงพื้นที่

1) ผลการสำรวจความคิดเห็นปัญหา ความต้องการเชิงพื้นที่ของของอำเภอ

ผลการสำรวจความคิดเห็นของประชนชนจาก 8 อำเภอ ผ่านการจัดทำแผนพัฒนาอำเภอและคณะกรรมการบริหารงานอำเภอแบบบูรณาการ จำแนกรายอำเภอ ดังนี้

อำเภอเมืองระยอง

อำเภอเมืองระยอง เป็นแหล่งชุมชนขนาดใหญ่มีประชากรอยู่หนาแน่นมากที่สุด เป็นที่ตั้งศูนย์ปฏิบัติราชการ แหล่งที่ตั้งพาณิชยกรรม อุตสาหกรรม การท่องเที่ยวและเกษตรกรรม

อำเภอเมืองระยองมีเนื้อที่ประมาณ 514.547 ตารางกิโลเมตร หรือประมาณ 321,592 ไร่ เป็นพื้นที่เขตที่ตั้งของโรงงานอุตสาหกรรม มีการอพยพโยกย้ายถิ่นฐานเข้ามาทำงานกันเป็นจำนวนมากชาวพื้นเมืองเดิมหรือชาวท้องถิ่นส่วนใหญ่อาศัยอยู่นอกเมือง

ตารางที่ 35 แสดงผลการสำรวจปัญหาและความต้องของอำเภอเมืองระยอง

สภาพปัญหา	ความต้องการ
1.การเคลื่อนย้ายแรงงานเป็นจำนวนมาก (ประชากรแฝง) ส่งผลกระทบให้เกิดปัญหาสังคมตามมาอีกมากมาย เช่น ปัญหายาเสพติด ปัญหาการจราจร ความต้องการบริการด้านสาธารณสุขและการศึกษา เป็นต้น อีกทั้งการขยายตัวของสังคมเมืองอย่างรวดเร็ว ส่งผลให้การบริการโครงสร้างพื้นฐานไม่เพียงพอ เช่น ไฟฟ้า ประปา ถนน ไม่เพียงพอ	1.รัฐบาลต้องจัดสรรงบประมาณลงพื้นที่จังหวัดระยองให้มากขึ้น 2. รณรงค์ให้ประชาชนต่างถิ่นการย้ายทะเบียนบ้านมาจังหวัดระยอง
2.ปัญหามลพิษในพื้นที่มาบตาพุดและพื้นที่เขตประกอบการอุตสาหกรรม IRPC	1 ภาครัฐใช้กฎหมายควบคุมการประกอบการอุตสาหกรรมอย่างเข้มข้น 2. โรงงานอุตสาหกรรมต้องเน้นธรรมาภิบาลและความรับผิดชอบต่อสังคม
3. ปัญหาน้ำท่วมขังในบริเวณหมู่บ้านต่างๆ และการบุกรุกพื้นที่สาธารณะ คลองสำคัญ เช่น ทับมา	1. องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น บังคับใช้ผังเมืองอย่างเคร่งครัด 2. รัฐจัดสรรงบประมาณเพื่อดำเนินโครงการต่างๆ อย่างทันท่วงที
4. ปัญหาการจราจรติดขัด ในช่วงเช้า และช่วงเย็น	1. จัดสรรเจ้าหน้าที่อำนวยความสะดวกด้านการอย่างเพียง หรืออบรมอาสาจราจรเพิ่มเติม 2. ใช้กฎหมายการจราจรอย่างเคร่งครัด 3. เสริมสร้างวินัยด้านการจราจรแก่ประชาชน
5. ปัญหาราคาผลผลิต ผลไม้ตกต่ำในบางช่วงฤดูกาล โดยเฉพาะทุเรียน มังคุด ลองกอง	1. สร้างแหล่งกระจายผลผลิต เช่น ตลาดกลาง

สภาพปัญหา	ความต้องการ
	2. หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ให้ความรู้ในการเพิ่มคุณภาพผลไม้ และแปรรูป
6. ปัญหาการให้บริการทางด้านสาธารณะไม่เพียงพอ	รัฐบาลจะต้องจัดสรรงบประมาณให้บริการสาธารณะ เช่น โรงพยาบาล โดยนำจำนวนประชากรแฝงมาคำนวณรวมกับประชากรจริง

อำเภอเมืองระยอง เป็นศูนย์กลางทั้งทางด้านอุตสาหกรรม การเกษตร และการท่องเที่ยว มีประชาชนอาศัยอยู่เป็นจำนวนมาก ดังนั้น สภาพปัญหาต่างๆ จึงเกิดขึ้นมากเช่นกันปัญหาสำคัญ คือ การให้บริการทางด้านสาธารณะไม่เพียงพอ การจราจรติดขัด ในช่วงเช้าและช่วงเย็น น้ำท่วมขังในบริเวณหมู่บ้าน และการบุกรุกพื้นที่สาธารณะ คลองสำคัญ เช่น คลองทับมา ราคาผลผลิต ผลไม้ตกต่ำในบางช่วงฤดูกาล โดยเฉพาะทุเรียน มังคุด ลองกอง ปัญหามลพิษในพื้นที่มาบตาพุดและเขตประกอบการอุตสาหกรรม IRPC มีการเคลื่อนย้ายแรงงานเป็นจำนวนมาก (ประชากรแฝง) ส่งผลกระทบให้เกิดปัญหาสังคมตามมาอีกมากมาย ดังนั้น ความต้องการของประชานในพื้นที่อำเภอเมืองระยอง ภาครัฐจะต้องจัดสรรงบประมาณลงพื้นที่แก้ไขปัญหาต่างๆ อย่างเพียงพอ

อำเภอแกลง

อำเภอแกลงมีเนื้อที่ประมาณ 788.46 ตารางกิโลเมตร หรือร้อยละ13.5 ของเนื้อที่จังหวัด การปกครองท้องที่ จำนวน 15 ตำบล 147 หมู่บ้าน ประชากรส่วนใหญ่ประกอบอาชีพเกษตรกรรม พืชเศรษฐกิจหลัก ได้แก่ ยางพารา ทุเรียน มังคุด พื้นที่การเกษตร 332,044 ไร่ ครอบครัวเกษตรกร 15,000 ครัวเรือน

ตารางที่ 36 แสดงผลการสำรวจปัญหาและความต้องของอำเภอแกลง

ปัญหาของอำเภอ	ความต้องการของอำเภอ
1. ความยากจน/หนี้สิน	1. ส่งเสริม สนับสนุนอาชีพการเกษตร 2. จัดให้มีการอบรม ให้ความรู้ด้านอาชีพ 3. ส่งเสริมให้มีการออมเงิน
2. ราคาผลผลิตทางการเกษตรไม่แน่นอน	1. สนับสนุนการแปรรูปผลผลิตทางการเกษตร 2. สนับสนุนการรวมกลุ่มของเกษตรกรในการผลิตและการจำหน่าย
3. การพัฒนาแหล่งท่องเที่ยว	1. ปรับปรุงสภาพภูมิทัศน์แหล่งท่องเที่ยวให้มีความสะอาดเรียบร้อยสะดวกและปลอดภัย 2. ประชาสัมพันธ์แหล่งท่องเที่ยวให้เป็นที่รู้จักแพร่หลาย

ปัญหาของอำเภอ	ความต้องการของอำเภอ
4. ขาดแคลนน้ำเพื่อการอุปโภคบริโภคและการเกษตร	1. ขุดลอกคลองและแหล่งน้ำเพื่อใช้กักเก็บน้ำ 2. ขุดเจาะบ่อบาดาล 3. มีระบบบริหารจัดการน้ำที่ดี 4. สร้างระบบประปาหมู่บ้านให้ครอบคลุมทุกพื้นที่
5. การคมนาคมขนส่ง ถนนชำรุดเสียหาย	ปรับปรุงซ่อมแซมถนน โดยสร้างถนนคอนกรีต สร้างถนนลาดยาง
6. ด้านสาธารณสุข	1. ราษฎรมีสุขภาพสมบูรณ์แข็งแรง 2. ราษฎรได้รับการบริการทางด้านสาธารณสุขที่มีคุณภาพทั่วถึงและสะดวก 3. ปรับปรุงสถานบริการสาธารณสุขทุกแห่งให้มีมาตรฐาน และมีคุณภาพด้านการบริการ
7. ด้านทรัพยากรธรรมชาติ	1. สนับสนุนการปลูกป่า 2. สนับสนุนการฟื้นฟูป่าชายเลนปลูกต้นโกงกาง 3. ดูแลชายฝั่งทะเลให้มีความสะอาด 4. แก้ปัญหาการรุกล้ำลำน้ำ /บุกรุกป่าโดยมีการกำหนดพื้นที่ทำกินที่เหมาะสมให้แก่ราษฎรที่ทำกินรุกล้ำลำน้ำ/ทำกินโดยบุกรุกพื้นที่ป่า
8. ปัญหาของเสีย/มลพิษ จากโรงงานอุตสาหกรรม	1. โรงงานในพื้นที่ มีการจัดการของเสียจากอุตสาหกรรมอย่างมีระบบ
9. ปัญหายาเสพติด	1. ทุกหมู่บ้าน/ชุมชน ปลอดยาเสพติด 2. สนับสนุนกิจกรรมดนตรี กีฬา ฝึกอาชีพ ให้แก่เยาวชน/ราษฎรเพื่อลดโอกาสการข้องเกี่ยวกับยาเสพติด 3. จัดตั้งอาสาสมัครเฝ้าระวัง การซื้อขายยาเสพติดในระดับหมู่บ้าน
10. ความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน	1. ฝึกอบรมให้ความรู้ในการเฝ้าระวังการป้องกันตนเองให้แก่ราษฎร 2. ฝึกอบรมชุดรักษาความปลอดภัยหมู่บ้านจัดเวรยามออกตรวจตราอย่างสม่ำเสมอ

อำเภอแกลง ในทุกตำบล มีมีสภาพปัญหาและความต้องการที่ใกล้เคียงกัน คือ ราคาผลผลิตทางการเกษตรไม่แน่นอน การขาดแคลนน้ำเพื่อการอุปโภคบริโภคและการเกษตร ตลอดจนการคมนาคมขนส่ง ถนนชำรุดเสียหาย ซึ่งจะต้องได้รับการแก้ไขปัญหาโดยเร็ว อำเภอแกลงมีตำแหน่งการพัฒนาคือ“แหล่งเรียนรู้เกษตรพอเพียง ท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ ผู้คนอยู่ดีมีสุข”

อำเภอปลวกแดง

อำเภอปลวกแดง มีพื้นที่ประมาณ 618,314 ตารางกิโลเมตร หรือประมาณ 379,375 ไร่ แบ่งการปกครองเป็น 6 ตำบล 34 หมู่บ้าน พื้นที่อำเภอปลวกแดงอยู่ในพื้นที่ส่งเสริมการลงทุนของ BOI ZONE 3 แต่อีกส่วนเป็นพื้นที่เกษตร เกษตรกรส่วนใหญ่ปลู กยางพารา สับปะรด จำนวนประชากรมีแนวโน้มเพิ่มมากขึ้นตามจำนวนประชากรแฝง มีขยายตัวของโรงงานอุตสาหกรรมเป็นจำนวนมาก ทำให้เกิดการหลั่งไหลของแรงงานจากพื้นที่อื่นเข้ามาหางานทำ

ตารางที่ 37 แสดงผลการสำรวจปัญหาและความต้องของอำเภอปลวกแดง

ตำบล	ประเด็นปัญหา/ความต้องการ	ความต้องการ
ปลวกแดง	1.ความต้องการน้ำประปาเพิ่มมากขึ้นระบบจ่ายน้ำประปายังไม่มีประสิทธิภาพและทั่วถึงเนื่องจากมีประชาชนโดยเฉพาะประชากรแฝงเข้ามาเฉพาะประชากรแฝงเข้ามาอยู่อาศัยในเขตเทศบาลเพิ่มมาขึ้น	- ขยายเขตและปรับปรุงระบบจ่ายน้ำ
	2. ความต้องการระบบรวบรวมระบายน้ำเสียของชุมชนจากปัญหาการระบายน้ำเสียจากที่อยู่อาศัยและอาคารพาณิชย์เพิ่มมากขึ้น	- ก่อสร้างระบบบำบัดน้ำเสียรวม - ปรับปรุงระบบบำบัดน้ำเสียภายในเขตเทศบาล
	3. ความต้องการก่อสร้างถนน/ทางเท้า ให้สามารถรองรับการจราจรช่วงเวลาเร่งด่วน	- ปรับปรุงถนน/ทางเท้าในเขตเทศบาล
	4. การจราจรติดขัดและการคมนาคมขนส่งที่ก่อให้เกิดอันตรายในการใช้เส้นทางสัญจร - ผู้คนเข้ามาทำงานในโรงงานมากขึ้น - การขยายตัวทางเศรษฐกิจเพิ่มขึ้น	- มีการจัดทำถนนหนทางให้ได้มาตรฐานและมีคุณภาพ
	5. ขาดแคลนน้ำอุปโภคบริโภคจากการขาดแหล่งกักเก็บน้ำที่สามารถนำมาใช้ประโยชน์ได้จริงในพื้นที่	- การจัดทำฝายกักเก็บน้ำหรือแหล่งเก็บน้ำสำรองน้ำเพิ่มขึ้น เพื่อมีแหล่งน้ำสำหรับอุปโภคบริโภคเพียงพอ กับความต้องการของประชาชน
	6. ปัญหาขยะในพื้นที่มีแนวโน้มที่มากขึ้นเป็นปัญหาในการจัดการจากจำนวนประชากรที่เข้ามาในพื้นที่เพิ่มมากขึ้น มีการประกอบกิจการห้องแถวและสถานประกอบการต่างๆ มีการขยายจำนวนเพิ่มมากขึ้น	- ทุกฝ่ายควรหาแนวทางหรือร่วมกันปรึกษาหารือเพื่อหาแนวทางในการแก้ไขปัญหาขยะ ให้เป็นแนวทางที่มีการบริหารจัดการที่ชัดเจนและได้ประสิทธิภาพยิ่งขึ้น
	7. ปัญหาน้ำแล้ง/ไม่เพียงพอต่อการอุปโภคบริโภค	ดำเนินการออกส่งเพื่อจ่ายน้ำให้กับประชาชนที่เดือดร้อนในพื้นที่
	8. ปัญหาเกี่ยวกับสาธารณูปโภคต่างๆ ทั่วไป	- องค์กรปกครองส่วนตำบลปลวกแดงมีทั้งที่แก้ไขให้แล้ว และไม่สามารถแก้ไข

ตำบล	ประเด็นปัญหา/ความต้องการ	ความต้องการ
		ให้ได้เนื่องจากว่าไม่อยู่ในอำนาจที่สามารถทำได้
มาบยางพร	1. เรื่องสาธารณูปโภคและโครงสร้างพื้นฐานจากโครงสร้างพื้นฐานยังไม่ทันต่อความต้องการของประชาชน เนื่องจากความเจริญเติบโตของชุมชนแบบก้าวกระโดดและการประกอบกิจการภาคอุตสาหกรรมในพื้นที่ส่งผลให้การจราจรติดขัดโดยเฉพาะในช่วงเวลาเร่งด่วน	- สร้างถนนที่สามารถเชื่อมต่อไปยังพื้นที่ที่ได้มาตรฐานมีความกว้างที่เหมาะสม มีความปลอดภัย มีแสงสว่างที่เพียงพอ เพื่อช่วยลดการจราจรแออัดในช่วงเวลาเร่งด่วน
	2. เรื่องสังคม มีความเจริญทางด้านเศรษฐกิจโดยเฉพาะภาคอุตสาหกรรม ทำให้มีประชากรแฝงในพื้นที่จำนวนมากเข้ามาประกอบอาชีพในพื้นที่ ส่งผลให้เกิดปัญหาสังคมต่างๆ มากมาย เช่น ปัญหาจราจร ปัญหาอาชญากรรม ปัญหายาเสพติด เป็นต้น	- เพิ่มมาตรการในการดำเนินการเกี่ยวกับทะเบียนราษฎร์ เพราะนอกจากจะส่งผลต่องบประมาณแล้วยังส่งผลต่อการเพิ่มอัตรากำลังเจ้าหน้าที่ในหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง
	3. เรื่องที่สาธารณะ- ประชากรบางราย/ผู้ประกอบการบางกลุ่ม มีการบุกรุกที่สาธารณะส่งผลให้แนวเขตทางมีความกว้างน้อยลง ลำห้วยแคบลง หรือพื้นที่สาธารณะอื่นๆ เช่น ภูเขา มีเนื้อที่ลดลง ประกอบกับพื้นที่มีการเติบโตด้านอสังหาริมทรัพย์/การลงทุน เกิดประเด็นพิพาททั้งรัฐกับเอกชน หรือเอกชนกับเอกชน	- ควรมีการบูรณาการร่วมกันในการดูแลที่สาธารณประโยชน์และนำที่สาธารณะเหล่านั้นพัฒนาให้เกิดประโยชน์กับชุมชนและประชาชน อย่าปล่อยให้เป็นพื้นที่รกร้างที่สำคัญ
	4. ปัญหาการจราจรติดขัดบนถนนสายหลัก ถนนสายปลวกแดง-ห้วยปราบสภาพผิวจราจรคับแคบไม่สามารถรองรับกับปริมาณรถที่มีจำนวนมากในช่วงเวลาเร่งด่วน อีกทั้งถนนมีสภาพชำรุดบางช่วงประกอบกับผู้ใช้รถใช้ถนนขาดวินัยจราจร	- ดำเนินการก่อสร้างปรับปรุงผิวจราจรถนนสายปลวกแดง-ห้วยปราบ พร้อมวางท่อระบายน้ำ ป้ายจราจร ป้ายบอกทางและติดตั้งโคมไฟส่องสว่างตลอดแนว
	5. ปัญหาประชากรแฝงจากการหลั่งไหลเข้ามาทำงานของแรงงานในภาคอุตสาหกรรม แต่ไม่ได้ย้ายทะเบียนบ้านเข้ามาในพื้นที่ ส่งผลต่อการพัฒนาคุณภาพชีวิต	- รณรงค์ร่วมกับหน่วยงานต่างๆ ให้ประชาชนย้ายเข้ามาในพื้นที่ โดยสื่อให้เห็นถึงความสำคัญและประโยชน์ที่จะเกิดขึ้น
	6. ปัญหายาเสพติดในพื้นที่ยังมีความเสี่ยงต่อการระบาดของยาเสพติดทั้งในกลุ่มวัยแรงงานและเยาวชน เนื่องจากเป็นพื้นที่ที่มีการเข้ามาประกอบอาชีพและอาศัยอยู่ของกลุ่มคนจำนวนมาก	- ดำเนินการเพิ่มมาตรการในการตั้งจุดตรวจ/จุดสกัด และประสานผู้ประกอบการในการร่วมคัดกรองพนักงาน
	7. ปัญหาการรุกล้ำที่หรือทางสาธารณะความเจริญเติบโตของชุมชนและเศรษฐกิจส่งผลต่อการ	- หน่วยงานต่างๆ ที่เกี่ยวข้องควรบูรณาการด้านข้อมูลและการตรวจสอบความ

ตำบล	ประเด็นปัญหา/ความต้องการ	ความต้องการ
	ครอบครองและใช้ประโยชน์ที่ดิน ซึ่งมีการรุกล้ำที่และทางสาธารณะ ประกอบกับหน่วยงานขาดการประสานข้อมูลเกี่ยวกับแนวเขตที่และทางสาธารณะที่ชัดเจน	ชัดเจนร่วมกันรวมถึงให้ความสำคัญกับการวางแผนในการดูแลการใช้ประโยชน์ และการปรับปรุงสภาพที่หรือทางสาธารระสำหรับให้ประชาชนใช้ประโยชน์ร่วมกัน
หนองไร่	1. ปัญหาขาดที่ดินทำกินประชาชนในพื้นที่ยังขาดที่ดินทำกินอย่างให้หน่วยงานที่มีความรู้และที่เกี่ยวข้องโดยตรงช่วยแก้ไขหรือจัดสรรที่ดินทำกินให้แก่ผู้ยากไร้	- ให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องดำเนินการแก้ไขปัญหาตามสภาพของพื้นที่ที่ได้รับความเดือดร้อน
	2. ปัญหาภูมิอากาศแห้งแล้ง ฝนทิ้งช่วงเกิดการขาดแคลนน้ำอุปโภค บริโภคในพื้นที่ส่วนใหญ่เกิดจากฝนทิ้งช่วง ไม่ตกต้องตามฤดูกาลทำให้ปริมาณน้ำฝนที่ได้ไม่เพียงพอ เกิดปัญหาภัยแล้งตามมา	- จัดสรรงบประมาณในการขุดลอกคลองสาธารณะ ทำฝายกักเก็บน้ำเพื่อรองรับปริมาณน้ำฝนในฤดูฝน
	3. ปัญหายาเสพติดส่วนใหญ่การดำเนินการยังไม่เด็ดขาด ยังมีการค้า เสพสารเสพติดในพื้นที่ การดำเนินการจับกุมยังไม่ใช่อำนาจหน้าที่ของท้องถิ่น อยากให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องดำเนินการแก้ไขปัญหาอย่างจริงจัง	- ควรให้เจ้าหน้าที่รับผิดชอบโดยตรงดำเนินการอย่างจริงจัง ตามกฎหมายที่เป็นผู้รักษาเพื่อให้ยาเสพติดในพื้นที่ลดลง
	4. ปัญหาหนี้นอกระบบ ประชาชนนิยมกู้เงินหนี้นอกระบบเนื่องจากได้รับเงินรวดเร็ว ทั้งที่รู้ว่าผลที่ตามมาจะเกิดผลเสียต่อทั้งชีวิตและทรัพย์สิน เนื่องจากอาจโดนการเรียกเก็บเงินในอัตราที่สูง หรืออาจมีการทวงหนี้โดยใช้วิธีที่ผิดกฎหมาย มีการทำร้ายร่างกาย ข่มขู่เอาชีวิต เป็นต้น	- ควรมีการระดมเงินทุนเพื่อผู้มีรายได้น้อย และให้มีการกู้เงินตามระบบถูกต้องตามกฎหมาย และควรมีการประชาสัมพันธ์ในการหยุดกู้หนี้นอกระบบ
	5. ปัญหาด้านสาธารณูปโภคและโครงสร้างพื้นฐานเนื่องจากส่วนราชการที่มีงบประมาณในพื้นที่น้อยไม่เพียงพอต่อการดำเนินการด้านสาธารณูปโภคและโครงสร้างพื้นฐานขาดแหล่งงบประมาณในการดำเนินการ	-เห็นควรให้หน่วยกำกับดูแลได้จัดสรรงบประมาณในการดำเนินการในพื้นที่ให้เกิดประโยชน์ในการพัฒนาด้านโครงสร้างพื้นฐานให้ครอบคลุมทุกด้าน
	6. ปัญหาด้านขยะ มลภาวะและสิ่งแวดล้อมส่วนใหญ่ปัญหาด้านขยะจะส่งผลให้เกิดความเสียหายในพื้นที่โดยอาจก่อมลพิษ มลภาวะ หรือสารอันตรายที่ส่งผลต่อการใช้ชีวิต	-ควรมีการรณรงค์ปลูกจิตสำนึกในการรักษาความสะอาด ทิ้งขยะให้ถูกที่ ควรมีการให้ความรู้ด้านการคัดแยกขยะในพื้นที่
	7. ปัญหาผิวถนนชำรุด ผิดจราจรเป็นหลุมการสัญจรไปมาไม่สะดวกสภาพผิวจราจรมีความเสียหายหลุดร่อน เป็นหลุมตลอดสาย การสัญจรและการขนส่งสินค้าการเกษตรไม่สะดวก	- ก่อสร้างถนนคอนกรีตเสริมเหล็ก หรือถนนให้ได้มาตรฐาน
แม่น้ำคู้	สาธารณูปโภคและโครงสร้างพื้นฐานยังไม่ทันต่อความต้องการของประชาชน เนื่องจากความเจริญเติบโตของชุมชนแบบก้าว	สร้างถนนที่สามารถเชื่อมต่อไปยังพื้นที่ที่ได้มาตรฐานมีความกว้างที่เหมาะสม

ตำบล	ประเด็นปัญหา/ความต้องการ	ความต้องการ
	กระโดดและการประกอบกิจการภาคอุตสาหกรรมในพื้นที่ ส่งผลให้การจราจรติดขัดโดยเฉพาะในช่วงเวลาเร่งด่วน	มีความปลอดภัย มีแสงสว่างที่เพียงพอ เพื่อช่วยลดการจราจรแออัดในเวลาเร่งด่วน
ตาสิทธิ์	1. ปัญหาการว่างงานของคนในชุมชน เกิดจากจำนวนผู้สำเร็จการศึกษาที่เพิ่มมากขึ้นในแต่ละปี แต่ความต้องการด้านแรงงานน้อย มีการย้ายเข้ามาจากต่างพื้นที่ เพื่อหางานทำ ทำให้เกิดปัญหาการแย่งงานทำในพื้นที่	- จัดฝึกอบรมด้านการประกอบอาชีพ การจัดสาธิตและฝึกปฏิบัติอาชีพตามความต้องการของคนที่ว่างงาน และสามารถนำความรู้ไปประกอบอาชีพ - ลดการเคลื่อนย้ายแรงงาน เพื่อป้องกันปัญหาการแย่งงานคนใช้แรงงานในพื้นที่
	2. ปัญหาด้านยาเสพติดสภาพแวดล้อม สถานที่อยู่อาศัยที่มีการเสพยา ค้ายา ทำให้เกิดการชักจูงไปในทางที่ผิด	- อบรมให้ความรู้เกี่ยวกับโทษ และพิษภัยของยาเสพติด รวมถึงจัดให้มีการรณรงค์เกี่ยวกับปัญหายาเสพติดอย่างต่อเนื่อง - ประสานกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เพื่อเข้ามาสอดส่องดูแลพื้นที่ ไม่ให้มีการลักลอบเสพยาหรือค้ายา - ติดตั้งกล้องโทรทัศน์วงจรปิด CCTV บริเวณจุดเสี่ยงหรือจุดล่อแหลม ที่จะก่อให้เกิดการลักลอบเสพยาหรือค้ายาเสพติด
	3. ปัญหาด้านการจราจรเนื่องจากมีการขยายตัวของโรงงานอุตสาหกรรมที่เพิ่มมากขึ้น และการเคลื่อนย้ายแรงงานต่างถิ่นเข้ามา ทำให้มีจำนวนผู้ใช้เส้นทางจราจรในอัตราที่สูงขึ้น แต่จำนวนปริมาณถนนที่คงเดิม	- ขยายถนนเส้นทางจราจรที่มีความคับแคบให้มีช่องทางจราจรเพิ่มมากขึ้น เพื่อให้เพียงพอกับปริมาณรถที่สัญจรไปมา
	4.ปัญหาการขาดแคลนน้ำ เพื่อการอุปโภคบริโภคหรือการเกษตรการขาดแคลนแหล่งน้ำหรือสถานที่เก็บกักน้ำขนาดย่อยในพื้นที่	- การขุดลอดคลองหรือสระน้ำในพื้นที่ เพื่อเก็บกักน้ำไว้ใช้ในฤดูแล้ง
	5.ปัญหาเรื่องการพัฒนาสาธารณูปโภคไม่เพียงพอเพื่อรองรับการขยายตัวภาคอุตสาหกรรมเนื่องจากพื้นที่ส่วนใหญ่เป็นพื้นที่ของเอกชน ทำให้ไม่สามารถพัฒนา หรือปรับปรุงซ่อมแซมได้อย่างเต็มที่	- ประสานงานกับเจ้าของพื้นที่ เพื่อให้ความร่วมมือ สนับสนุนในการปรับปรุงซ่อมแซม ด้านพัฒนาสาธารณูปโภค
ละหาร	1. ปัญหาด้านโครงสร้างพื้นฐาน การคมนาคมไม่สะดวก เส้นทางการคมนาคมไม่สะดวกหลายเส้นทางในทุกหมู่บ้าน	- ต้องการงบประมาณสนับสนุนเพิ่มเติม เพื่อพัฒนาโครงสร้างพื้นฐาน

ตำบล	ประเด็นปัญหา/ความต้องการ	ความต้องการ
	2. ปัญหาด้านแหล่งน้ำ- ขาดแคลนน้ำอุปโภค บริโภค ขาดแคนน้ำเพื่อการเกษตร	- ต้องการงบประมาณสนับสนุนเพิ่มเติมเพื่อจัดการแหล่งน้ำ

ปัญหาสำคัญของอำเภอปลวกแดง จากการมีการขยายเขตนิคมอุตสาหกรรมอย่างรวดเร็วในบางพื้นที่ แต่ในบางพื้นที่ยังเป็นพื้นที่เกษตรกรรม ดังนั้น ความต้องการหลักๆ ของแต่ละตำบล ส่วนใหญ่คือ ด้านโครงสร้างพื้นฐาน การคมนาคมไม่สะดวกเส้นทางการคมนาคมไม่สะดวกหลายเส้นทางในทุกหมู่บ้าน ปัญหาด้านแหล่งน้ำ- ขาดแคลนน้ำอุปโภค บริโภคและการทำการเกษตร ปัญหาการจราจรติดขัด ปัญหาเกี่ยวกับสาธารณูปโภคต่างๆ ทั่วไป นอกจากนั้นยังมีปัญหาภัยพิบัติจากธรรมชาติจึงต้องการขุดลอกคูคลองเพื่อแก้ปัญหาน้ำท่วม โดยประชาชนต้องการงบประมาณสนับสนุนในการแก้ไขปัญหาต่างๆ อย่างเพียงพอ โดยอำเภอปลวกแดงกำหนดตำแหน่งการพัฒนา คือ แหล่งการเกษตร และอุตสาหกรรมที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม

อำเภอบ้านค่าย

อำเภอบ้านค่ายมีพื้นที่รวม 479.52 ตารางกิโลเมตร การปกครองส่วนภูมิภาค จำนวน 7 ตำบล 66 หมู่บ้าน ในอดีตส่วนใหญ่ประกอบอาชีพเกษตรกรรมเป็นหลัก ต่อมาได้มีโรงงานอุตสาหกรรมและสถานประกอบการมาตั้งในพื้นที่ เป็นผลทำให้พื้นที่การเกษตรลดลง อำเภอบ้านค่ายเป็นอำเภอที่มีความหลากหลายทางวัฒนธรรมและการนับถือศาสนา

ตารางที่ 38 แสดงผลการสำรวจปัญหาและความต้องของอำเภอบ้านค่าย

ตำบล	ประเด็นปัญหา/ความต้องการ	ความต้องการ
ชากบก	1. การขาดแคลนระบบน้ำประปาคุณภาพดี 2. ปัญหาผลผลิตทางการเกษตรล้นตลาด	- จัดทำระบบน้ำประปาคุณภาพดี - สร้างตลาดเพื่อรองรับผลผลิตทางการเกษตร
ตาขัน	1. การขาดแคลนระบบน้ำประปาคุณภาพดี 2. ปัญหาผลผลิตทางการเกษตรล้นตลาด	- จัดทำระบบน้ำประปาคุณภาพดี - สร้างตลาดเพื่อรองรับผลผลิตทางการเกษตร
บางบุตร	1. การปล่อยมลพิษจากโรงงาอุตสาหกรรม 2. ปัญหาอุบัติเหตุบนท้องถนน 3. ปัญหาอุทกภัย	- ใช้มาตรการต่างๆ ในการลดการปล่อยมลพิษ - ใช้มาตรการต่างๆ ในการลดการเกิดอุบัติเหตุ - ใช้มาตรการต่างๆ ในการลดปัญหาการบุกรุก เส้นทางน้ำ
บ้านค่าย	1. การปล่อยมลพิษจากโรงงาอุตสาหกรรม 2. ปัญหาประชากรแฝง 3. ปัญหาอุทกภัย	- ใช้มาตรการต่างๆ ในการลดการปล่อยมลพิษ - ใช้มาตรการต่างๆ ในการลดปัญหาประชากรแฝง - ใช้มาตรการต่างๆ ในการลดปัญหาการบุกรุก เส้นทางน้ำ
หนองตะพาน	1. การขาดแคลนระบบน้ำประปาคุณภาพดี 2. ปัญหาผลผลิตทางการเกษตรล้นตลาด	- ประสานการประปาส่วนภูมิภาค - สร้างตลาดเพื่อรองรับผลผลิตทางการเกษตร
หนองบัว	1. ปัญหาผลผลิตทางการเกษตรล้นตลาด	- สร้างตลาดเพื่อรองรับผลผลิตทางการเกษตร
หนอง	1. การปล่อยมลพิษจากโรงงาน	- ใช้มาตรการต่างๆ ในการลดการปล่อยมลพิษ

ตำบล	ประเด็นปัญหา/ความต้องการ	ความต้องการ
ละลอก	อุตสาหกรรม 2. การเกิดปัญหาประชากรแฝง 3. ปัญหาอุทกภัย	- ใช้มาตรการต่างๆ ในการลดปัญหาประชากรแฝง - ใช้มาตรการต่างๆ ในการลดปัญหาการบุกรุก เส้นทางน้ำ

สภาพปัญหาและความต้องการของอำเภอบ้านค่ายที่สำคัญ คือ การขาดแคลนน้ำประปา และปัญหาผลผลิตทางด้านการเกษตร เนื่องจากเป็นอำเภอที่มีผลไม้ เช่น เงาะ ทุเรียน มังคุด จำนวนมาก โดยอำเภอบ้านค่ายกำหนดตำแหน่งการพัฒนา คือ การเป็นเมืองกึ่งเกษตรกรรมกึ่งอุตสาหกรรม ที่สามารถอยู่ร่วมกันได้อย่างเป็นสุข

อำเภอบ้านฉาง

มีพื้นที่ทั้งหมด 238 ตารางกิโลเมตร หรือ 148,750 ไร่ แบ่งการปกครองออกเป็น 3 ตำบล 20 หมู่บ้าน ประชาชนส่วนใหญ่ยังคงมีอาชีพเกษตร การทำสวนมะม่วงนอกฤดูกาล การทำไร่สับปะรด และปลูกมันสำปะหลัง ส่วนหนึ่งรับจ้างในโรงงานอุตสาหกรรม เนื่องจากพื้นที่ติดต่อกับนิคมอุตสาหกรรมมาบตาพุด และ โรงงานอุตสาหกรรมในพื้นที่รวมทั้งนิคมอุตสาหกรรมเอเซีย

ตารางที่ 39 แสดงผลการสำรวจปัญหาและความต้องของอำเภอบ้านฉาง

ตำบล	ประเด็นปัญหา/ความต้องการ	ความต้องการ
บ้านฉาง	1. การขาดแคลนระบบน้ำประปาคุณภาพดี 2. การปล่อยมลพิษจากโรงงานอุตสาหกรรม 3. ปัญหาประชากรแฝง ทำให้เกิดปัญหาสังคม ยาเสพติด	- ประสานการประปาส่วนภูมิภาค - ใช้มาตรการต่างๆ ในการลดการปล่อยมลพิษ -รณรงค์ภาคอุตสาหกรรม
พลา	1. การขาดแคลนระบบน้ำประปา คุณภาพดี 2. การปล่อยมลพิษจากโรงงานอุตสาหกรรม	- ประสานการประปาส่วนภูมิภาค - ใช้มาตรการต่างๆ ในการลดการปล่อยมลพิษ
สำนักท้อน	1. การปล่อยมลพิษจากโรงงานอุตสาหกรรม 2. การเกิดอุบัติเหตุบนท้องถนน 3. การชะล้างพังทลาย 4. ปัญหาอุทกภัย และขาดแคลนน้ำเพื่อทำการเกษตร 5. ปัญหาถนนชำรุด เสียหาย	- ใช้มาตรการต่างๆ ในการลดการปล่อยมลพิษ - ใช้มาตรการต่างๆ ในการลดการเกิดอุบัติเหตุ - รณรงค์ปลูกพืชคลุมดิน

พื้นที่อำเภอบ้านฉางเป็นที่ตั้งโรงงานอุตสาหกรรม พื้นที่อยู่ใกล้กับตัวเมืองจังหวัดระยอง ดังนั้น ปัญหาหลักของอำเภอบ้านฉางคือ ปัญหามลพิษจากสถานประกอบการอุตสาหกรรม การขาดแคลนน้ำประปา และถนนชำรุด ทั้งนี้ ปัญหาสังคมประการหนึ่งคือการมีประชากรแฝงเป็นจำนวนมาก ตำแหน่งการพัฒนาของอำเภอบ้านฉาง กำหนดให้ “เป็นแหล่งอุตสาหกรรมที่ครบวงจร และเป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม”

อำเภอนิคมพัฒนา

อำเภอนิคมพัฒนา มีเนื้อที่ประมาณ 267.50 ตารางกิโลเมตร แบ่งออกเป็น 4 ตำบล 30 หมู่บ้าน มีพื้นที่การเกษตรทั้งสิ้น จำนวน 117,936 ไร่ พืชที่ทำรายได้หลักให้เกษตรกร คือ สับปะรด ยางพารา และมันสำปะหลัง และมีโรงงานอุตสาหกรรม จำนวนมาก

ตารางที่ 40 แสดงผลการสำรวจปัญหาและความต้องของอำเภอนิคมพัฒนา

ตำบล	ประเด็นปัญหา/ความต้องการ	ความต้องการ
นิคมพัฒนา	1. การขาดแคลนระบบน้ำประปาคุณภาพดี 2. การปล่อยมลพิษจากโรงงานอุตสาหกรรม 3. ถนนชำรุด	- ประสานการประปาส่วนภูมิภาค - ใช้มาตรการต่างๆ ในการลดการปล่อยมลพิษ
พนานิคม	1. การขาดแคลนระบบน้ำประปาคุณภาพดี 2. การปล่อยมลพิษจากโรงงานอุตสาหกรรม	- ประสานการประปาส่วนภูมิภาค - ใช้มาตรการต่างๆ ในการลดการปล่อยมลพิษ
มะขามคู่	1. การปล่อยมลพิษจากโรงงานอุตสาหกรรม 2. การเกิดอุบัติเหตุบนท้องถนน 3. การชะล้างพังทลายของดิน	- ใช้มาตรการต่างๆ ในการลดการปล่อยมลพิษ - ใช้มาตรการต่างๆ ในการลดการเกิดอุบัติเหตุ - รณรงค์ปลูกพืชคลุมดิน
มาบข่า	1. การปล่อยมลพิษจากโรงงานอุตสาหกรรม 2. การเกิดปัญหาประชากรแฝง 3. ปัญหาอุทกภัย	- ใช้มาตรการต่างๆ ในการลดการปล่อยมลพิษ - ใช้มาตรการต่างๆ ในการลดปัญหาประชากรแฝง - ใช้มาตรการต่างๆ ในการลดปัญหาการบุกรุกเส้นทางน้ำ

ปัญหาหลักของอำเภอนิคมพัฒนา คือ ปัญหามลพิษจากโรงงานอุตสาหกรรม การขาดแคลนระบบน้ำประปาคุณภาพดี ปัญหาอุทกภัย ถนนหนทางชำรุด ตำแหน่งการพัฒนาของอำเภอนิคมพัฒนากำหนด “เป็นแหล่งอุตสาหกรรมที่ครบวงจร และเป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม”

อำเภอวังจันทร์

มีเนื้อที่ประมาณ 395.249 ตารางกิโลเมตร เป็นแหล่งเพาะปลูกผลไม้เป็นดับต้นๆ ของจังหวัดระยอง เศรษฐกิจส่วนใหญ่เป็นภาคการเกษตร มียางพาราและปาล์มน้ำมัน แต่ในปัจจุบันยางพารามีราคาตกต่ำ เกษตรกรจึงหันมาปลูกผลไม้มากขึ้นโดยเฉพาะทุเรียน

ตารางที่ 41 แสดงผลการสำรวจปัญหาและความต้องของอำเภอวังจันทร์

ตำบล	ประเด็นปัญหา/ความต้องการ	ความต้องการ
ชุมแสง	1.ปัญหาการขาดแคลนน้ำเพื่อการเกษตร จากการขาดการบริหารจัดการ และการกระจายน้ำอย่างเป็นระบบ 2.ปัญหาความชำรุดทรุดโทรมของถนนที่ใช้ขนส่งสินค้าการเกษตร เส้นทางที่ใช้เป็นประจำและขาดการบำรุงรักษา	1.จัดให้มีการกระจายน้ำเพื่อการเกษตรให้ทั่วถึง 2.จัดสรรงบประมาณซ่อมแซมถนน

ตำบล	ประเด็นปัญหา/ความต้องการ	ความต้องการ
ป่ายุบใน	1.ปัญหาการขาดแคลนน้ำเพื่อการเกษตร จากการขาดการบริหารจัดการ และการกระจายน้ำอย่างเป็นระบบ 2.ปัญหาความชำรุดทรุดโทรมของถนนที่ใช้ขนส่งสินค้าการเกษตร เส้นทางที่ใช้เป็นประจำและขาดการบำรุงรักษา	1.จัดให้มีการกระจายน้ำเพื่อการเกษตรให้ทั่วถึง 2.จัดสรรงบประมาณซ่อมแซมถนน
พลงตาเอี่ยม	1.ปัญหาการขาดแคลนน้ำเพื่อการเกษตร จากการขาดการบริหารจัดการ และการกระจายน้ำอย่างเป็นระบบ 2.ปัญหาความชำรุดทรุดโทรมของถนนที่ใช้ขนส่งสินค้าการเกษตร เส้นทางที่ใช้เป็นประจำและขาดการบำรุงรักษา	1.จัดให้มีการกระจายน้ำเพื่อการเกษตรให้ทั่วถึง 2.จัดสรรงบประมาณซ่อมแซมถนน
วังจันทร์	1.ปัญหาการขาดแคลนน้ำเพื่อการเกษตร จากการขาดการบริหารจัดการ และการกระจายน้ำอย่างเป็นระบบ 2.ปัญหาความชำรุดทรุดโทรมของถนนที่ใช้ขนส่งสินค้าการเกษตร เส้นทางที่ใช้เป็นประจำและขาดการบำรุงรักษา	1.จัดให้มีการกระจายน้ำเพื่อการเกษตรให้ทั่วถึง 2.จัดสรรงบประมาณซ่อมแซมถนน

สภาพปัญหาของทุกตำบลในอำเภอวังจันทร์มีลักษณะเหมือนกันคือปัญหาการขาดแคลนน้ำเพื่อการเกษตร จากการขาดการบริหารจัดการ และการกระจายน้ำอย่างเป็นระบบปัญหาความชำรุดทรุดโทรมของถนนที่ใช้ขนส่งสินค้าการเกษตร เส้นทางที่ใช้เป็นประจำและขาดการบำรุงรักษา โดยอำเภอวังจันทร์กำหนดตำแหน่งการพัฒนา คือ “แหล่งผลิตผลไม้คุณภาพชั้นยอด ต้นแบบของประเทศ”

อำเภอเขาชะเมา

อำเภอเขาชะเมา มีพื้นที่การปกครองทั้งหมด 269.95 ตารางกิโลเมตร แบ่งพื้นที่การปกครองเป็น 4 ตำบล 29 หมู่บ้าน พื้นที่ทางการเกษตรจำนวน 132,167.75 ไร่ คิดเป็นร้อยละ 78.33% ของพื้นที่อำเภอ ประชากรของอำเภอเขาชะเมา ส่วนใหญ่ประกอบอาชีพเกษตรกรรม ยางพารา และสวนผลไม้ ทำให้มีผู้ใช้แรงงานส่วนใหญ่เป็นแรงงานต่างด้าว สัญชาติ พม่า ลาว กัมพูชา และมีแนวโน้มจะสูงขึ้น แต่เนื่องจากไม่ใช่พื้นที่เขตเศรษฐกิจขนาดใหญ่จึงไม่มีปัญหาประชากรแฝง

ตารางที่ 42 แสดงผลการสำรวจปัญหาและความต้องของอำเภอเขาชะเมา

ตำบล	ประเด็นปัญหา/ความต้องการ	ความต้องการ
ทุกตำบล	ปัญหาสิทธิในที่ดินทำกินพื้นที่อำเภอเขาชะเมา เกือบทั้งอำเภออยู่ใน เขตป่าสงวนและเขตอุทยาน มีเพียงบางส่วนในตำบลชำฆ้อและตำบลน้ำเป็นเท่านั้น ที่มีเอกสารสิทธิ์คิดเป็นเนื้อที่ ประมาณ 30,524 ไร่ จากพื้นที่ทั้งสิ้นประมาณ 168,718 ไร่ สำหรับปัญหา	ต้องการให้ยกเลิกเพิกถอนเขตป่าในที่ดินทำกินหรือที่อยู่อาศัย เนื่องจากได้ทำกินมาเป็นระยะเวลายาวนาน

ตำบล	ประเด็นปัญหา/ความต้องการ	ความต้องการ
	ที่เกิดขึ้นและสร้างความเดือดร้อน คือ การตัดโค่นต้นยางพาราที่หมดอายุเพื่อปลูกทดแทน การรับรองเขตที่ดินทำกินเพื่อขอรับเงินสงเคราะห์จากกองทุนสวนยางและการไม่มีหลักฐานที่ดินเพื่อใช้แปลงเป็นทุน	มิใช่เป็นการบุกรุกใหม่ อีกทั้งได้มีการจัดทำขอบเขตป่าไว้อย่างชัดเจนแล้ว
	ปัญหาช้างป่าออกนอกเขตพื้นที่เข้าทำลายพืชผลของเกษตรกร ปัจจุบันมีช้างป่าจากอุทยานแห่งชาติเขาชะเมา – เขาวง และในเขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่าเขาอ่างฤาไน ออกนอกเขตเข้ากินทำลายพืชผลของเกษตรกร ทำให้ไร่สับปะรด สวนผลไม้ และไร่กล้วยได้รับความเสียหายเกือบทั้งหมดโดยเฉพาะในฤดูแล้งจะออกมาหากินและจะกินพืชไร่ไปด้วย	ต้องการให้จังหวัดหรือหน่วยงานที่เกี่ยวข้องสนับสนุนงบประมาณเพื่อดำเนินงานตามแผนงาน/โครงการ ที่คณะทำงานระดับอำเภอเห็นชอบ
	ปัญหากระแสไฟฟ้าไม่เสถียรกระแสไฟฟ้าในพื้นที่อำเภอเขาชะเมาตกและดับเป็นประจำ ทำ ให้เครื่องใช้ไฟฟ้าโดยเฉพาะที่มีมอเตอร์เกิดกระแสไฟฟ้าลัดวงจรไหม้เสียหาย หรือมีอายุการใช้งานสั้นเป็นภาระให้กับประชาชนและสูญเสียทางเศรษฐกิจรวมถึงสิ่งแวดล้อมในการต้องซื้อหามาใช้ใหม่และเพิ่มขยะจากเครื่องใช้ที่ชำรุด นอกจากนี้ในการบริการซ่อมแซมแก้ไขกรณีไฟดับเป็นไปอย่างล่าช้า วัสดุเครื่องมือมีสภาพเก่า ได้รับการร้องเรียนอยู่เสมอทั้งอำเภอ	ต้องการให้ขยายเขตไฟฟ้าและปรับปรุงระบบจ่ายไฟ มิให้เกิดกระไฟตก
	ปัญหาแหล่งน้ำเพื่อการเกษตร พื้นที่อำเภอเขาชะเมาส่วนใหญ่เป็นพื้นที่สูงมีสภาพลาดชัน น้ำจะเอ่อท่วมในที่ลุ่มอย่างรวดเร็ว ส่วนในฤดูแล้งจะขาดแคลนน้ำเพื่อการเกษตรโดยเฉพาะสวนผลไม้ มีแหล่งน้ำที่สำคัญ คือคลองโพล้ที่ไหลผ่านทั้ง 4 ตำบล แต่ในฤดูแล้งน้ำ ไม่เพียงพอ แต่มีน้ำ ต้นทุนคืออ่างเก็บน้ำประแสร์ ซึ่งอยู่รอยต่อระหว่างอำเภอเขาชะเมากับอำเภอวังจันทร์ ในด้านของอำเภอเขาชะเมาเป็นที่สูง	1. ต้องการให้สร้างอ่างเก็บน้ำคลองโพล้ที่บ้านสีระมัน ตำบลห้วยทับมอญ ความจุอ่างประมาณ 40.00 ล้าน ลบ.ม. 2. ต้องการให้มีการขุดขยายสระน้ำสาธารณะเพื่อเพิ่มพื้นที่กักเก็บน้ำ ทั้งยังช่วยเพิ่มกำลังการผลิตน้ำประปาได้อีกทางหนึ่งด้วย
	ปัญหาถนนหนทางชำรุดเสียหาย โดยเฉพาะถนนหนทางซึ่งเป็นเส้นทางในการสัญจร และขนส่งสินค้าเกษตร ซึ่งไม่ได้รับการปรับปรุงมาเป็นระยะเวลานาน ซึ่งองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีงบประมาณดำเนินการไม่เพียงพอ	ต้องการให้จังหวัดหรือหน่วยงานที่เกี่ยวข้องสนับสนุนงบประมาณเพื่อดำเนินงานตามแผนงาน/โครงการ

สภาพปัญหาของอำเภอเขาชะเมา ในทุกตำบลมีปัญหาสำคัญเหมือนกัน คือ ปัญหาสิทธิในที่ดินทำกินพื้นที่อำเภอเขาชะเมา เกือบทั้งอำเภออยู่ใน เขตป่าสงวนและเขตอุทยาน ปัญหาช้างป่าออกนอกเขตพื้นที่เข้าทำลายพืชผลของเกษตรกร ปัญหากระแสไฟฟ้าไม่เสถียร ปัญหาแหล่งน้ำเพื่อการเกษตร และปัญหาถนนหนทางชำรุดเสียหาย โดยเฉพาะถนนหนทางซึ่งเป็นเส้นทางในการสัญจร และขนส่งสินค้าเกษตร

จากภาพรวมการสำรวจปัญหาความต้องการรายอำเภอทั้ง 8 อำเภอในจังหวัดระยอง ซึ่งทั้ง 8 อำเภอ ถึงแม้จะมีลักษณะทางภูมิศาสตร์ และลักษณะทางสังคมและเศรษฐกิจที่แตกต่างกัน แต่ประเด็นปัญหาในภาพรวมที่ทุกอำเภอมีลักษณะคล้ายกัน คือ ปัญหาความเดือดร้อนเรื่องการต้องการน้ำเพื่อการอุปโภคและบริโภค ปัญหาความเดือดร้อนเส้นทางสัญจร การขนส่งสินค้าการเกษตร มีสภาพชำรุดทรุดโทรม ทั้งนี้ ต้องการงบประมาณจากภาครัฐเพื่อดำเนินการแก้ไขโดยเร็ว ส่วนปัญหาอื่นๆ เป็นปัญหาเฉพาะพื้นที่ เช่น ปัญหาด้านมลพิษจากการประกอบการอุตสาหกรรม จะปรากฏในพื้นที่อำเภอเมืองระยอง อำเภอปลวกแดง อำเภอนิคมพัฒนา อำเภอบ้านค่าย ส่วนปัญหาทางด้านผลผลิตการเกษตรจะปรากฏในอำเภอเมืองระยอง อำเภอแกลง

2) ผลการสำรวจความคิดเห็นปัญหา ความต้องการของภาคประชาชนและภาคีต่างๆ ของจังหวัดระยอง

จากการสำรวจสภาพปัญหาด้านต่างๆของภาคประชาชนในจังหวัดระยองได้แก่ปัญหาสาธารณูปโภคปัญหาสิ่งแวดล้อมและอนามัยและปัญหาเศรษฐกิจ สังคม และวัฒนธรรม รวมทั้งข้อคิดเห็นของประชาชนต่อสถานการณ์ปัญหาที่เกิดขึ้นในชุมชนในแต่ละด้านมีผลดังนี้

1. ภาคเกษตรกรรม

ความคิดเห็นของประชาชนต่อสถานการณ์ปัญหาที่เกิดขึ้นในชุมชนจากจากภาคเกษตรกรรม สรุปปัญหาและอุปสรรคที่พบจากการอยู่ร่วมกันในแต่ละภาคส่วนจากภาคเกษตรกรรม มุมมองของภาคเกษตรกรรมต่อภาคอุตสาหกรรม ภาคประชาชน ภาคการท่องเที่ยวและพาณิชย์กรรม มี ดังนี้

ตารางที่ 43 แสดงสรุปความคิดเห็นของประชาชนต่อสถานการณ์ปัญหาที่เกิดขึ้นในชุมชนจาก จากภาคเกษตรกรรม

ประเด็นปัญหา	ปัญหา/โอกาส	สภาพปัญหา
1.ด้านสาธารณูปโภค	น้ำประปา	ระบบชลประทานไม่มีประสิทธิภาพ ไม่มีแหล่งน้ำเพียงพอต่อความต้องการของประชาชนในชุมชน
2.ด้านสิ่งแวดล้อมและอนามัย	สภาพอากาศ	สภาพอากาศเปลี่ยนแปลงไปดูแลผลผลิตทางการเกษตรลำบากทำให้เกิดศัตรูพืช
	ผังเมือง	ขาดการวางแผนวางผังเมืองทำให้เกิดการใช้ทรัพยากรอย่างสิ้นเปลือง ทำให้เกิดปัญหาน้ำท่วม

ประเด็นปัญหา	ปัญหา/โอกาส	สภาพปัญหา
3. ด้านสังคม เศรษฐกิจ และวัฒนธรรม	ความยากจน	ในชุมชนมีรายได้น้อยกว่ารายจ่าย ค่าครองชีพสูง รายได้ต่ำ สินค้าอุปโภคบริโภคมีราคาแพง
	การมีส่วนร่วม	ประชาชนในชุมชนให้ความสำคัญกันปัญหาด้านชุมชนน้อยลง
	ประชากรในชุมชน	ค่านิยมและทัศนคติของคนในชุมชนไม่ดี เมื่อเวลามีการเลือกตั้งท้องถิ่นทำให้เกิดความแตกแยกในชุมชน
	แรงงาน	ปัญหาการเลือกงาน เช่น ไม่ชอบทำงานหนักแต่ต้องการผลตอบแทนสูง ปัญหาด้านการขาดแคลนแรงงาน จึงทำให้ต้องจ้างแรงงานต่างด้าวมาทำงาน
	วัฒนธรรม	ความเป็นอยู่ของคนในชุมชนเปลี่ยนแปลงไปจากเดิม ต่างคนต่างอยู่ ไม่เอื้อเฟื้อเผื่อแผ่กัน
	การศึกษา	เยาวชนไม่สนใจเรื่องการเรียนเพราะผู้ปกครองไม่ให้ความสำคัญกับเรื่องการเรียนและทางภาครัฐไม่สนับสนุนอย่างจริงจัง
	ความยากจน	ในชุมชนมีรายได้น้อยกว่ารายจ่าย ค่าครองชีพสูง รายได้ต่ำ สินค้าอุปโภคบริโภคมีราคาแพง
	การมีส่วนร่วม	ประชาชนในชุมชนให้ความสำคัญกันปัญหาด้านชุมชนน้อยลง
	ประชากรในชุมชน	ค่านิยมและทัศนคติของคนในชุมชนไม่ดี เมื่อเวลามีการเลือกตั้งท้องถิ่นทำให้เกิดความแตกแยกในชุมชน
	แรงงาน	ปัญหาการเลือกงาน เช่น ไม่ชอบทำงานหนักแต่ต้องการผลตอบแทนสูง ปัญหาด้านการขาดแคลนแรงงาน จึงทำให้ต้องจ้างแรงงานต่างด้าวมาทำงาน
	วัฒนธรรม	ความเป็นอยู่ของคนในชุมชนเปลี่ยนแปลงไปจากเดิม ต่างคนต่างอยู่ ไม่เอื้อเฟื้อเผื่อแผ่กัน
	การศึกษา	เยาวชนไม่สนใจเรื่องการเรียนเพราะผู้ปกครองไม่ให้ความสำคัญกับเรื่องการเรียนและทางภาครัฐไม่สนับสนุนอย่างจริงจัง
	ผลผลิต	ปัจจัยการผลิตมีราคาแพง ราคาผลผลิตไม่แน่นอน ภาคเกษตรขาดการพัฒนาพันธุ์เกษตร
	อาชญากรรม	มีการลักขโมย ขโมยแผ่นยาง,ยางก้อน จึงต้องการให้

ประเด็นปัญหา	ปัญหา/โอกาส	สภาพปัญหา
		เจ้าหน้าที่ตำรวจดูแลให้เข้มงวดมากยิ่งขึ้น คนในชุมชนส่วนใหญ่จะมองข้ามปัญหาภายในครอบครัว ซึ่งทำให้มีการก่ออำชญากรรมและมีปัญหาด้านยาเสพติดในชุมชนเพิ่มมากขึ้น
	เยาวชนในพื้นที่	ปัญหาการมีเพศสัมพันธ์ก่อนวัยอันควรในเด็กวัยเรียน เยาวชนติดเกม ควรต้องมีการควบคุมให้บริการให้เข็มงวดมากกว่านี้ เช่น กำหนดอำยุ เวลาเปิดปิดของร้าน
4. ด้านอื่นๆ	งบประมาณ	ภาครัฐบาลไม่เห็นความสำคัญและไม่ส่งเสริมภาคเกษตรอย่างจริงจังในขาดการวางแผนและร่วมมือในการทำงานระยะยาวของภาครัฐ
	การตั้งโรงงานอุตสาหกรรม	โรงงานอุตสาหกรรมตั้งใกล้แหล่งชุมชนมากเกินไปทำให้เกิดความยากลำบากในการดำเนินชีวิตประจำวัน

สรุปความคิดเห็นของประชาชนต่อสถานการณ์ปัญหาที่เกิดขึ้นในชุมชน จากภาคเกษตรกรรม ด้านสาธารณูปโภคมีปัญหาน้ำเรื่องประปา ระบบชลประทานไม่มีประสิทธิภาพ ไม่มีแหล่งน้ำเพียงพอต่อความต้องการของประชาชนในชุมชน ด้านสิ่งแวดล้อมและอนามัย สภาพอากาศเปลี่ยนแปลง การลงไปดูแลผลผลิตทางการเกษตรลำบากทำให้เกิดศัตรูพืช ขาดการวางแผนวางผังเมืองทำให้เกิดการใช้ทรัพยากรอย่างสิ้นเปลืองทำให้เกิดปัญหาน้ำท่วมบ่อยครั้ง ด้านสังคม เศรษฐกิจและวัฒนธรรมมีปัญหาความยากจนในชุมชนมีรายได้น้อยกว่ารายจ่าย ค่าครองชีพสูง รายได้ต่ำ สินค้าอุปโภคบริโภคมีราคาแพง การมีส่วนร่วมของประชาชนในชุมชนให้ความสำคัญกับปัญหาด้านชุมชนน้อยลง ปัญหาประชากรในชุมชน ค่านิยมและทัศนคติของคนในชุมชนเปลี่ยนไปในทางที่ไม่ดีนัก อีกทั้งเมื่อเวลามีการเลือกตั้งท้องถิ่นมักทำให้เกิดความแตกแยกในชุมชน ปัญหาด้านแรงงานมีการเลือกงาน เช่น ไม่ชอบทำงานหนักแต่ต้องการผลตอบแทนสูง ปัญหาด้านการขาดแคลนแรงงานจึงทำให้ต้องจ้างแรงงานต่างด้าวมาทำงานขึ้น วัฒนธรรม ความเป็นอยู่ของคนในชุมชนเปลี่ยนแปลงไปจากเดิมต่างคนต่างอยู่ ไม่เอื้อเฟื้อเผื่อแผ่กัน ด้านผลผลิตปัจจัยการผลิตมีราคาแพง ราคาผลผลิตไม่แน่นอนภาคเกษตรขาดการพัฒนาพันธุ์เกษตร ด้านงบประมาณภาครัฐบาลไม่เห็นความสำคัญและไม่ส่งเสริมภาคเกษตรอย่างจริงจังในขาดการวางแผนและร่วมมือในการทำงานระยะยาวของภาครัฐ ดังกล่าวซึ่งปัญหาเหล่านี้ประชาชนเห็นว่าเป็นปัญหาที่มีความสำคัญและควรได้รับการแก้ไขโดยเร่งด่วน

ตารางที่ 44 แสดงสรุปมุมมองต่อภาคอุตสาหกรรม ภาคประชาชน ภาคการท่องเที่ยวและพาณิชย์กรรม จากภาคเกษตรกรรม

ภาค	มุมมองของภาคเกษตรกรรม
ภาคอุตสาหกรรม	- ภาคอุตสาหกรรม ภาคท่องเที่ยว ภาคพาณิชย์กรรม ทุกภาคส่วนมีความก้าวหน้าแต่ขาดการบูรณาการในแต่ละภาคส่วน ต่างคนต่างมองแต่ในส่วนของตนเอง ไม่คำนึงถึงส่วนอื่นๆ และภาคอุตสาหกรรมไม่ควรขยายโรงงานอุตสาหกรรมเพิ่มอีก เพราะทำให้ขัดต่อการส่งเสริมการท่องเที่ยวด้านการเกษตร - ภาคอุตสาหกรรมทำให้เกิดมลพิษต่างๆ ทำให้สิ่งแวดล้อมในชุมชนเสียหายส่งผลกระทบโดยตรงต่อ ภาคเกษตร ภาคท่องเที่ยวและภาคประชาชน - ภาคอุตสาหกรรม อยากให้จัดพื้นที่ภาคอุตสาหกรรมให้ห่างไกลชุมชน - เมื่ออุตสาหกรรมเติบโตทำให้เกิดมลพิษ
ภาคประชาชน	- ภาคประชาชน มีประชากรแฝงเข้ามาอาศัยอยู่จำนวนมากทำให้เกิดปัญหาด้านที่อยู่อาศัยและการใช้ทรัพยากรของคนในพื้นที่
ภาคการท่องเที่ยว	- ภาคท่องเที่ยว จังหวัดระยองเป็นแหล่งท่องเที่ยว ควรมุ่งเน้นด้านภาษาให้เยาวชนและประชากรในชุมชน
ภาคพาณิชยกรรม	- ทำรายได้ให้จังหวัด ลดปัญหาการว่างงาน

มุมมองต่อภาคอุตสาหกรรม ภาคประชาชน ภาคการท่องเที่ยวและพาณิชยกรรมจากภาคเกษตรกรรม พบว่าภาคอุตสาหกรรม ภาคท่องเที่ยว ภาคพาณิชย์กรรม ทุกภาคส่วนมีความก้าวหน้าแต่ขาดการบูรณาการในแต่ละภาคส่วน ต่างคนต่างมองแต่ในส่วนของตนเอง ไม่คำนึงถึงส่วนอื่นๆ และภาคอุตสาหกรรมไม่ควรขยายโรงงานอุตสาหกรรมเพิ่มอีก เพราะทำให้ขัดต่อการส่งเสริมการท่องเที่ยวด้านการเกษตร ภาคอุตสาหกรรมทำให้เกิดมลพิษต่างๆ ทำให้สิ่งแวดล้อมในชุมชนเสียหายส่งผลกระทบโดยตรงต่อ ภาคเกษตร ภาคท่องเที่ยวและประชาชน ภาคอุตสาหกรรม อยากให้จัดพื้นที่ภาคอุตสาหกรรมให้ห่างไกลชุมชนเมื่ออุตสาหกรรมเติบโตทำให้เกิดมลพิษ ภาคประชาชนมีประชากรแฝงเข้ามาอำศัยอยู่จำนวนมากทำให้เกิดปัญหาด้านที่อยู่อาศัยและการใช้ทรัพยากรของคนในพื้นที่ ภาคท่องเที่ยว จังหวัดระยองเป็นแหล่งท่องเที่ยว ควรมุ่งเน้นด้านภาษาให้เยาวชนและประชากรในชุมชน ภาคพาณิชยกรรมทำรายได้ให้จังหวัด ลดปัญหาการว่างงาน

2) ภาคการท่องเที่ยว

จากการสำรวจสภาพปัญหาด้านต่างๆของภาคประชาชนในจังหวัดระยอง สรุปความคิดเห็นของประชาชนต่อสถานการณ์ปัญหาที่เกิดขึ้นในชุมชนจากภาคท่องเที่ยว ปัญหาและอุปสรรคที่พบจากการอยู่ร่วมกันในแต่ละภาคส่วนจากภาคท่องเที่ยว มุมมองต่อภาคอุตสาหกรรม ภาคเกษตรกรรม ภาคประชาชนและพาณิชย์กรรมของจังหวัดระยองจากภาคท่องเที่ยว มีดังนี้

ตารางที่ 45 แสดงสรุปความคิดเห็นของประชาชนต่อสถานการณ์ปัญหาที่เกิดขึ้นในชุมชนจากภาคท่องเที่ยว

ประเด็นปัญหา	ปัญหา/โอกาส	สภาพปัญหา
1.ด้านสาธารณูปโภค	การจัดการขยะ	ปัญหาขยะมีจำนวนมากตามสถานที่ท่องเที่ยว เพราะมีคนเก็บขยะน้อย ทำหน้าที่ไม่เต็มที่
	ถนน	-ถนนไม่สมบูรณ์ในพื้นที่ห่างไกลควรทำให้กว้างพอและสะดวกในการค้นหาสถานที่ เช่น ทำป้ายบอกระยะทาง -ปัญหาระเบียบการจราจรควรสร้างวินัยให้มีระเบียบให้มากกว่านี้
	ไฟฟ้า	ปัญหาไฟฟ้า เช่น ไฟฟ้าตกบ่อยและควรดูแลหมู่บ้านจัดสรรให้มีหม้อแปลงที่เพียงพอ เพราะในปัจจุบันนี้ไฟฟ้าไม่เพียงพอต่อความต้องการของประชาชน
	โทรศัพท์	ระบบสาธารณูปโภคไม่เพียงพอ เช่น เกาะเสม็ดไม่มีสัญญาณโทรศัพท์ ควรดูแลอย่างต่อเนื่อง
2.ด้านสิ่งแวดล้อมและอนามัย	ทัศนียภาพ	-การจัดการระเบียบร้านอำหารตามชายหาดควรปรับปรุง -ผู้ประกอบการสร้างอำคารล้ำในทะเลทำให้วิวทิวทัศน์ไม่สวย -ชายหาดในจังหวัดระยองมีสีของน้ำทะเลคล้ำขึ้นไม่ขาวใสดังเช่นอดีต โดยเฉพาะอำเภอแกลง
	-การบุกรุกพื้นที่ - สถานประกอบการ	-มีการบุกรุกพื้นที่อนุรักษ์ -ผู้ประกอบการสร้างอาคารล้ำเข้ามาในทะเลทำให้วิวทิวทัศน์ไม่สวย -สถานที่ท่องเที่ยวไม่เพียงพอต่อจำนวนนักท่องเที่ยว -ผู้ประกอบการมีการขึ้นราคาที่พักเกินความจำเป็น -นักท่องเที่ยวโดยรบกวนจากพ่อค้าแม่ค้าที่หาบเร่ -ความปลอดภัยของนักท่องเที่ยว -การประชาสัมพันธ์สถานที่ท่องเที่ยวในจังหวัดระยองมีน้อย

สรุปความคิดเห็นของประชาชนต่อสถานการณ์ปัญหาที่เกิดขึ้นในชุมชนจากภาคท่องเที่ยว พบว่าด้านสาธารณูปโภค ปัญหาที่มีคือปัญหาขยะมีจำนวนมากตามสถานที่ท่องเที่ยวเพราะมีคนเก็บขยะน้อย ทำหน้าที่ไม่เต็มที่ ถนนไม่สมบูรณ์ในพื้นที่ห่างไกลควรทำให้กว้างพอและสะดวกในการค้นหาสถานที่ เช่น ทำ

ป้ายบอกระยะทางเป็นระยะๆ ปัญหาระเบียบการจราจร ควรสร้างวินัยให้มีระเบียบให้มากกว่านี้ ไฟฟ้าตกบ่อย และควรดูแลหมู่บ้านจัดสรรให้มีหม้อแปลงที่เพียงพอเพราะในปัจจุบันนี้ไฟฟ้าไม่เพียงพอต่อความต้องการของประชาชน ระบบสาธารณูปโภคไม่เพียงพอ ควรดูแลอย่างต่อเนื่อง ด้านสิ่งแวดล้อมและอนามัย ปัญหาที่มีทัศนียภาพ การจัดการระเบียบร้านอาหารตามชายหาด ผู้ประกอบการสร้างอาคารล้ำเข้ามาในทะเล ชายหาดในจังหวัดระยองมีสีของน้ำทะเลคล้ำขึ้น ปัญหาการ บุกรุกพื้นที่มีการบุกรุกพื้นที่อนุรักษ์ สถานที่ท่องเที่ยวไม่เพียงพอต่อจำนวนนักท่องเที่ยว ผู้ประกอบการมีการขึ้นราคาที่พักเกินความจำเป็น นักท่องเที่ยวโดยรบกวนจากพ่อค้าแม่ค้าที่หาบเร่ ความปลอดภัยของนักท่องเที่ยว การประชาสัมพันธ์สถานที่ท่องเที่ยวในจังหวัดระยองมีน้อยซึ่งปัญหาเหล่านี้ประชาชนเห็นว่าเป็นปัญหาที่มีความสำคัญและควรได้รับการแก้ไขโดยเร่งด่วน

3) ภาคอุตสาหกรรม

จากการสำรวจสอบถามความคิดเห็นของภาคอุตสาหกรรมต่อสถานการณ์ปัญหาที่เกิดขึ้นในชุมชน ปัญหาและอุปสรรคที่พบจากการอยู่ร่วมกันในแต่ละภาคส่วนจากภาคอุตสาหกรรม มุมมองต่อภาคอุตสาหกรรม ภาคเกษตรกรรม ภาคการท่องเที่ยวและประชาชนของจังหวัดระยองจากภาคอุตสาหกรรมได้ผลดังนี้

ตารางที่ 46 แสดงสรุปความคิดเห็นของภาคอุตสาหกรรมต่อสถานการณ์ปัญหาที่เกิดขึ้นในชุมชน

ภาค	ความคิดเห็นของภาคอุตสาหกรรม
ภาคอุตสาหกรรม	- ถึงแม้ว่าภาคอุตสาหกรรมจะทำให้เกิดปัญหาต่อชุมชนที่อยู่รอบข้างแต่ทางภาคอุตสาหกรรมก็ไม่ได้นิ่งนอนใจ พยายามลดมลพิษในทุกๆด้านให้น้อยลงตลอดมา - เมื่อมีการรั่วไหลของเคมีทางภาคอุตสาหกรรมต้องการที่จะแจ้งกระจายข่าวให้กับชุมชนได้รับทราบ - ภาคอุตสาหกรรมมีความเจริญมากขึ้นทำให้ปริมาณคนในชุมชนเพิ่มมากขึ้นและปัญหาที่ตามมามีดังนี้ - ปริมาณการจ้างงานและตกงานงานมากขึ้น - ปริมาณขยะมากขึ้น - ความไม่เพียงพอของที่อยู่อาศัย - อุบัติเหตุเพิ่มมากขึ้น - มีปัญหาเกี่ยวกับเรื่องมลภาวะทางเสียง กลิ่นและสิ่งแวดล้อม - ปัญหาเรื่องการจราจร

สรุปความคิดเห็นของภาคอุตสาหกรรมต่อสถานการณ์ปัญหาที่เกิดขึ้นในชุมชนพบว่าถึงแม้ว่าภาคอุตสาหกรรมจะทำให้เกิดปัญหาต่อชุมชนที่อยู่รอบข้างแต่ทางภาคอุตสาหกรรมพยายามลดมลพิษในทุกๆ ด้านให้น้อยลงตลอดมา เมื่อมีการรั่วไหลของเคมีทางภาคอุตสาหกรรมต้องการที่จะแจ้งกระจายข่าวให้กับชุมชนได้รับทราบ ภาคอุตสาหกรรมมีความเจริญมากขึ้นทำให้ปริมาณคนในชุมชนเพิ่มมาก

ขึ้นและปัญหาที่ตามมาคือปริมาณการจ้างงานและตกงานงานมากขึ้นปริมาณขยะมากขึ้นความไม่เพียงพอของที่อยู่อาศัย อุบัติเหตุเพิ่มมากขึ้น มีปัญหาเกี่ยวกับเรื่องมลภาวะทางเสียง กลิ่นและสิ่งแวดล้อม ปัญหาเรื่องการจราจรภาคอุตสาหกรรมควรจัดการอย่างจริงจังเกี่ยวกับมลภาวะทางอากาศให้เด่นชัด

ตารางที่ 47 แสดงสรุปมุมมองต่อภาคอุตสาหกรรม ภาคเกษตรกรรม ภาคการท่องเที่ยวและประชาชนจากภาคอุตสาหกรรม

ภาค	มุมมองของภาคพาณิชยกรรม
ภาคพาณิชยกรรม	-ให้ลดราคาสินค้ากับนักท่องเที่ยวในเชิงพาณิชย์
ภาคเกษตรกรรม	-ภาคเกษตร รัฐต้องช่วยเหลือพยุงราคา -ภาคเกษตรกรรมของจังหวัดระยองมีความเจริญ แต่อย่าลืมเรื่องการพัฒนาคนในชุมชน
ภาคการท่องเที่ยว	-ภาคท่องเที่ยวของจังหวัดระยองมีความเจริญ แต่อย่าลืมเรื่องการพัฒนาคนในชุมชน -ภาคท่องเที่ยวควรคิดวิธีแก้ปัญหาเศษขยะในแหล่งท่องเที่ยวให้จริงจังเพราะแหล่งท่องเที่ยวก็เป็นสิ่งสำคัญควบคู่กับภาคอื่นๆ -ควรส่งเสริมการท่องเที่ยวในจังหวัดระยองให้มากขึ้น โดยให้ความรู้และความกระจ่างกับประชาชนในประเทศเพื่อสร้างความมั่นใจแก่นักท่องเที่ยว เพื่อส่งเสริมการท่องเที่ยวต่อไป ส่วนภาคการเกษตรและภาคพาณิชยกรรมของจังหวัดระยอง คิดว่าเดิมดีอยู่แล้ว
ภาคประชาชน	- ไม่มีการชุมนุน ประชุม สัมมนา ความคิดเห็นกัน ต่างคนต่างอยู่

มุมมองต่อภาคอุตสาหกรรม ภาคเกษตรกรรม ภาคการท่องเที่ยวและประชาชนของจังหวัดระยองจากภาคอุตสาหกรรมพบว่าภาคพาณิชยกรรมให้ลดราคาสินค้ากับนักท่องเที่ยวในเชิงพาณิชย์ ภาคเกษตรกรรมภาคเกษตร รัฐต้องช่วยเหลือพยุงราคาและภาคเกษตรกรรมของจังหวัดระยองมีความเจริญ ควรคิดวิธีแก้ปัญหาขยะในแหล่งท่องเที่ยวให้จริงจังเพราะแหล่งท่องเที่ยวก็เป็นสิ่งสำคัญควบคู่กับภาคอื่นๆ ควรส่งเสริมการท่องเที่ยวในจังหวัดระยองให้มากขึ้น โดยให้ความรู้และความกระจ่างกับประชาชนในประเทศเพื่อสร้างความมั่นใจแก่นักท่องเที่ยว เพื่อส่งเสริมการท่องเที่ยวต่อไป

4) ภาคพาณิชยกรรม

จากการสำรวจสภาพปัญหาและอุปสรรคที่พบจากการอยู่ร่วมกันในแต่ละภาคส่วนจากภาคพาณิชยกรรม มุมมองต่อภาคอุตสาหกรรม ภาคเกษตรกรรม ภาคการท่องเที่ยวและประชาชนของจังหวัดระยองจากภาคพาณิชยกรรม และมุมมองต่อภาคอุตสาหกรรม ภาคเกษตรกรรม ภาคการท่องเที่ยวและประชาชนของจังหวัดระยองจากภาคพาณิชยกรรมได้ผลดังนี้

ตารางที่ 48 แสดงสรุปความคิดเห็นของประชาชนต่อสถานการณ์ปัญหาที่เกิดขึ้นในชุมชน จากภาคพาณิชยกรรม

ประเด็นปัญหา	ปัญหา/โอกาส	สภาพปัญหา
1.ด้านสาธารณูปโภค	ระบบคมนาคม	พัฒนาระบบโทรคมนาคมให้ใช้งานได้ตลอด (ทุกวันนี้ TOT ให้บริการแบบส่วนกลางไม่มีอำนาจการจัดการ
2. ด้านสังคม เศรษฐกิจ และวัฒนธรรม	แรงงาน	-ขาดแรงงานฝีมือระดับพื้นฐาน เช่น อู่ซ่อมรถยนต์ ขาดช่างฝีมือ ขาดแรงงานที่เป็นคนไทย ในจังหวัดระยองมีแต่แรงงานระดับสูงที่ใช้เทคโนโลยีในภาคอุตสาหกรรมทำให้บริษัทต่างๆ มีตำแหน่งว่างแต่ขาดคนทำงานตรงกับสาขา -แรงงานต่างด้าวมีข้อจำกัดในการว่าจ้างมากขึ้น
	การศึกษา/การส่งเสริมความรู้	-อยากได้โรงเรียนที่สอนด้านต่างๆเกี่ยวกับพาณิชย์โดยเฉพาะเพื่อฝึกฝนทักษะบุคลากร -ให้ทางภาครัฐให้ความรู้กับทุกภาคส่วนในการรองรับ AFTA -เพิ่มประสิทธิภาพแรงงานและเพิ่มคุณธรรมจริยธรรม -เพิ่มและส่งเสริมการทำงานเป็นทีม (ความรู้ความเข้าใจ) -เพิ่มโรงเรียนให้นักเรียนเรียนฟรีตั้งแต่ชั้นอนุบาล-มัธยม -ให้มีการรวมกลุ่ม SME เดียวกันเพื่อความเข้มแข็ง -ให้คำแนะนำการศึกษาทำให้เด็กมีความรู้ตรงกับอำชีพที่เหมาะสม (ไม่ตกงาน)

สรุปความคิดเห็นของประชาชนต่อสถานการณ์ปัญหาที่เกิดขึ้นในชุมชนจากภาคพาณิช-ยกรรมพบว่าด้านระบบคมนาคม พัฒนาระบบโทรคมนาคมให้ใช้งานได้ตลอดเวลา ด้านสังคม เศรษฐกิจและวัฒนธรรมพบปัญหา แรงงาน คือขาดแรงงานฝีมือระดับพื้นฐาน เช่น อู่ซ่อมรถยนต์ ขาดช่างฝีมือ ขาดแรงงานที่เป็นคนไทย เพราะในจังหวัดระยองมีแต่แรงงานระดับสูงที่ใช้เทคโนโลยีในภาคอุตสาหกรรมจึงทำให้บริษัทต่างๆ มีตำแหน่งว่างแต่ขาดคนทำงานตรงกับสาขา แรงงานต่างด้าวมีข้อจำกัดในการว่าจ้างมาก (การขึ้นทะเบียน) ด้านการศึกษา/การส่งเสริมความรู้ คือ อยากได้โรงเรียนที่สอนด้านต่างๆเกี่ยวกับพาณิชย์โดยเฉพาะเพื่อฝึกฝนทักษะบุคลากร ให้ทางภาครัฐให้ความรู้กับทุกภาคส่วนในการรองรับ AFTA เพิ่มประสิทธิภาพแรงงานและเพิ่มคุณธรรมจริยธรรม เพิ่มและส่งเสริมการทำงานเป็นทีม (ความรู้ความเข้าใจ) เพิ่มโรงเรียนให้นักเรียนเรียนฟรีตั้งแต่ชั้นอนุบาล - มัธยม 6 ให้มีการรวมกลุ่ม SME เดียวกันเพื่อความเข้มแข็ง ให้คำแนะนำการศึกษาทำให้เด็กมีความรู้ตรงกับอาชีพที่เหมาะสม

ตารางที่ 49 แสดงสรุปมุมมองต่อภาคอุตสาหกรรม ภาคเกษตรกรรม ภาคการท่องเที่ยวและประชาชน จากภาคพาณิชยกรรม

ภาคต่างๆ	มุมมองของภาคพาณิชยกรรม
ภาคอุตสาหกรรม	- เติบโตทางเศรษฐกิจเร็วกว่าภาคต่างๆ มุ่งเน้นแต่ผลกำไร เบียดเบียนภาคพาณิชยกรรม
ภาคเกษตรกรรม	- ภาคเกษตรกรรม สร้างมูลค่าเพิ่มไม่ควรรอกลไกทางการตลาดขึ้นอยู่กับพ่อค้าที่กำหนดราคา - ภาคเกษตรกรรม ควรสนับสนุนการสร้างกลุ่ม รวมตัวแต่ละกลุ่มจะได้ราคาผลผลิตที่ดี - ภาคเกษตรกรรม ปัญหาต่างคนต่างทำ จะทำให้ต้นทุนสูง - ภาคเกษตรกรรม ควรมีระบบน้ำให้เข้าถึงภาคเกษตรโดยตรง - ภาคเกษตรกรรม ควรจัดสรรเส้นทางการขนส่งสินค้าที่รวดเร็วเพื่อส่งเสริมผลผลิตทางการเกษตร - ภาคเกษตรกรรม ค่าขนส่งสูงจึงทำให้ต้นทุนสูงมากควรมีการจัดสรรเรื่องการขนส่งให้ต้นทุนต่ำลง
ภาคการท่องเที่ยว	- ภาคท่องเที่ยว ขาดการสร้างแหล่งท่องเที่ยวใหม่ - ภาคท่องเที่ยว ขาดการฟื้นฟูแหล่งท่องเที่ยวเดิม - ภาคท่องเที่ยว ปัญหาขยะที่เกาะเสม็ด ประชาชนไม่ให้ความร่วมมือ - ภาคท่องเที่ยว ปัญหาการประปาที่เกาะเสม็ด
ภาคประชาชน	- ไม่มีการชุมนุม ประชุม สัมมนา ความคิดเห็นกัน ต่างคนต่างอยู่

สรุปมุมมองต่อภาคอุตสาหกรรม ภาคเกษตรกรรม ภาคการท่องเที่ยวและพาณิชยกรรม จากภาคประชาชนพบว่าภาคอุตสาหกรรมเติบโตทางเศรษฐกิจเร็วกว่าภาคต่างๆ มุ่งเน้นแต่ผลกำไร เบียดเบียนภาคพาณิชยกรรม ภาคเกษตรกรรม สร้างมูลค่าเพิ่มไม่ควรรอกลไกทางการตลาดขึ้นอยู่กับพ่อค้าที่กำหนดราคามาควรสนับสนุนการสร้างกลุ่มรวมตัวแต่ละกลุ่มจะได้ราคาผลผลิตที่ดี ควรมีระบบน้ำให้เข้าถึงภาคเกษตรโดยตรงควรจัดสรรเส้นทางการขนส่งสินค้าที่รวดเร็วเพื่อส่งเสริมผลผลิตทางการเกษตร ค่าขนส่งสูงจึงทำให้ต้นทุนสูงมากควรมีการจัดสรรเรื่องการขนส่งให้ต้นทุนต่ำลง ภาคท่องเที่ยว ขาดการสร้างแหล่งท่องเที่ยวใหม่ ขาดการฟื้นฟูแหล่งท่องเที่ยวเดิม ปัญหาขยะที่เกาะเสม็ด ประชาชนไม่ให้ความร่วมมือ ปัญหาการประปาที่เกาะเสม็ด

3) สถานการณ์ปัญหาที่เป็นประเด็นการพัฒนาของจังหวัดระยอง

จังหวัดระยองมีศักยภาพเชิงพื้นเป็นที่ตั้งของโครงการพัฒนาพื้นที่ชายฝั่งทะเลตะวันออก ทำให้มีการลงทุนด้านอุตสาหกรรมหนักและอุตสาหกรรมต่อเนื่องโดยเฉพาะกลุ่มอุตสาหกรรมปิโตรเคมีและอุตสาหกรรมเหล็กและยานยนต์

สำหรับปัญหาที่สำคัญที่มีผลกระทบต่อความอยู่ดีกินดีและคุณภาพชีวิตของประชาชนชาวจังหวัดระยอง ซึ่งเป็นผลสืบเนื่องและจะต้องได้รับการแก้ไขโดยด่วน ได้แก่

(1) ปัญหาที่เกิดจากการพัฒนาทางด้านอุตสาหกรรม

ประเด็นปัญหาที่สำคัญคือปัญหาที่เกิดจากการประกอบการทางด้านอุตสาหกรรมโดยเฉพาะปัญหามลพิษด้านต่างๆ ซึ่งเมื่อหากย้อนไปตั้งแต่ปี 2520 จังหวัดระยองมีโรงงานอุตสาหกรรมที่ จดทะเบียนถูกต้องเพียง 126 โรง มีเงินลงทุนรวมเพียง 817 ล้านบาท แต่จากการที่รัฐบาลได้พัฒนานิคมอุตสาหกรรมมาบตาพุดอย่างจริงจัง นับตั้งแต่นั้นมาโรงงานอุตสาหกรรมได้เพิ่มขึ้นอย่างรวดเร็วหลากหลายทั้งการผลิตรถยนต์ ชิ้นส่วนอิเล็กทรอนิกส์ แปรรูปสินค้าเกษตร การผลิตไฟฟ้า การผลิต

สำหรับปัญหามลพิษที่สั่งสมมาจนถึงปัจจุบันนั้น มีหลายประการด้วยกัน เริ่มจากปี พ.ศ. 2540-2546 มีปัญหาเรื่องกลิ่นรบกวน จากโรงงานปิโตรเคมีและโรงกลั่น สืบเนื่องจากพื้นที่ตั้งของโรงงานอยู่ใกล้กับชุมชน โดยขาดพื้นที่กันชนโดยเฉพาะใน ปี พ.ศ. 2540 สังคมไทยได้รับทราบถึงความรุนแรงของมลพิษจากอุตสาหกรรม จากกรณีของครูและนักเรียนโรงเรียนมาบตาพุดพันพิทยาคาร ที่ต้องปิดปาก ปิดจมูกในช่วงเวลาเรียน และบางคนยังต้องเข้ารับการรักษาพยาบาลฉุกเฉิน ซึ่งในที่สุดโรงเรียนดังกล่าวก็ต้องย้ายออกจากพื้นที่เดิมเพื่อหนีมลพิษอุตสาหกรรม

ปัจจุบัน เป็นปัญหาสืบเนื่อง เรื้อรัง

1) มลพิษทางอากาศ โดยเฉพาะคุณภาพอากาศในพื้นที่นิคมอุตสาหกรรมมาบตาพุดและเขตประกอบอุตสาหกรรมไออาร์พีซี ได้ส่งผลกระทบต่อชุมชนอย่างชัดเจน มีกลิ่นรบกวนจากสารเคมี เช่น สารเบนซีน โทลูอีน ไซลีน ไอกรดซัลฟูริก และอะดรีโลไนคริล เป็นต้น รวมทั้งฝุ่นละอองขนาดเล็ก ที่เกิดจากอุตสาหกรรม

2) คุณภาพน้ำของแหล่งน้ำธรรมชาติ พบว่าน้ำทะเลชายฝั่ง และน้ำในคลองธรรมชาติในบริเวณพื้นที่นิคมอุตสาหกรรมมาบตำพุดและพื้นที่ใกล้เคียง มีปริมาณโคลิฟอร์มแบคทีเรียในระดับสูงมาก ต้องได้รับการบำบัดอย่างถูกวิธี ส่วนน้ำใต้ดิน(น้ำบาดาล) พบว่ามีสารปนเปื้อนที่มีค่าเกินมาตรฐานที่สำคัญ ได้แก่ สารหนู เหล็กและแมงกานิสซึ่งมาจากการทำเหมืองแร่ในอดีต และพบการปนเปื้อนสารอินทรีย์ระเหยง่ายในน้ำบาดาลในนิคมอุตสาหกรรมในบางจุด

3) การขยายพื้นที่อุตสาหกรรมในผังเมือง ในช่วงหลาย 10 ปี ที่ผ่านมา การปรับเปลี่ยนผังเมืองระยองและข้อกำหนดการใช้ประโยชน์ที่ดิน พื้นที่มาบตำพุดและข้างเคียง เป็นไปตามความต้องการลงทุนในภาคอุตสาหกรรมเป็นหลัก โดยไม่คำนึงถึงพื้นที่อยู่อาศัยและพื้นที่เกษตร ทำให้มีการขยายตัวของพื้นที่อุตสาหกรรมจนชิดกับเขตชุมชนและทับซ้อนกับพื้นที่ชุมชน

การดำเนินการแก้ไขในปัจจุบันอยู่ระหว่างการปรับปรุงผังเมืองรวม ในเขตพื้นที่จังหวัดระยอง หลายฉบับ โดยเฉพาะผังเมืองรวมมาบตาพุด ซึ่งต้องนำแนวความคิดการพัฒนาอุตสาหกรรมที่ควบคู่ไปกับการการรักษาสิ่งแวดล้อม และอุตสาหกรรมเชิงนิเวศ และการกำหนดเขตพื้นที่กันชนบรรจุไว้ในผังเมือง รวมทั้งให้การบังคับกฎหมายให้โรงงานอุตสาหกรรมดำเนินการตามข้อกำหนดใน EIA และ HIA ด้วย

4) ประชากรแฝง ในช่วงของการขยายตัวด้านอุตสาหกรรมมีการไหลบ่าเข้ามามากมายของประชากรต่างถิ่น เพื่อเข้ามาทำงานในโรงงานต่างๆ โดยมิได้ย้ายทะเบียนบ้านมาด้วยทำให้ประชากรแฝงในระยองเพิ่มขึ้นอย่างรวดเร็ว ประมาณการว่าปัจจุบันระยองมีประชากรแฝง ประมาณ 500,000 คน

ปัญหาที่เกิดขึ้นคือ จังหวัดและองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นต้องแบกรับค่าใช้จ่ายในการดูแลประชากรแฝงเหล่านี้ด้วย ทั้งในด้านสาธารณสุข การศึกษา สิ่งอำนวยความสะดวกพื้นฐาน ด้านสาธารณูปโภคและสาธารณูปการ โดยได้รับเงินอุดหนุนจากภาครัฐตามจำนวนประชากรในทะเบียนบ้านเท่านั้น

5) สังคม เช่น

ด้านการศึกษา สถานที่ศึกษาโดยเฉพาะในระดับพื้นฐานยังไม่เพียงพอรองรับกับจำนวนประชากรแฝง

ด้านสาธารณสุข คือ บุคลากรสาธารณสุขมีน้อย ไม่เพียงพอกับความต้องการของประชาชน โดยเฉพาะแพทย์ผู้เชี่ยวชาญ เฉพาะทางทุกสาขา ดังนั้น ความต้องการของพื้นที่ที่สำคัญ คือ บุคลากรทางการแพทย์ และสถานรักษาพยาบาลเฉพาะด้านที่เกี่ยวกับสารพิษและสารเคมี

ข้อเสนอแนะ

1. รัฐบาลควรลงทุนด้านสาธารณูปโภคขั้นพื้นฐานให้ได้มาตรฐาน เพื่อยกระดับคุณภาพชีวิตในชุมชนให้ดีขึ้น เช่น ประปา ไฟฟ้า โทรศัพท์ ถนน กระจายให้ทั่วถึงทั้งจังหวัด

2. สนับสนุนให้โรงงานตั้งอยู่ในนิคมอุตสาหกรรมเขตประกอบการอุตสาหกรรม เพื่อสะดวกในการควบคุมดูแลด้านสิ่งแวดล้อมและปัญหาอื่นๆ

3. สร้างจิตสำนึกให้ผู้ประกอบการโรงงานช่วยกันดูแลรักษา อนุรักษ์สิ่งแวดล้อม โดยให้ปฏิบัติตามกฎหมายอย่างเคร่งครัดและเร่งดำเนินการสร้างศูนย์กำจัดกากอุตสาหกรรม รวมไปถึงองค์กรท้องถิ่นสอดส่องดูแลด้านสิ่งแวดล้อม

4. ให้ทุกฝ่ายได้เขามามีส่วนร่วม และมีทิศทางไปในทางที่ดีขึ้น โดยเฉพาะการกำหนดให้จังหวัดระยองมุ่งสู่การเป็นเมืองอุตสาหกรรมเชิงนิเวศน์อย่างเต็มรูปแบบ

2) ปัญหาด้านการเกษตร

ที่ผ่านมาจังหวัดระยองมักจะประสบปัญหาราคาผลผลิตทางการเกษตรตกต่ำเกือบทุกปี เนื่องจากผลิตสินค้าได้มากเกินความต้องการของตลาด โดยเฉพาะผลไม้สำคัญ เช่น สับปะรด ทุเรียน เงาะ มังคุด โดยปัจจัยของปัญหามาจากการเปลี่ยนแปลงราคาผลผลิตอยู่ตลอดเวลาทุกปีไม่แน่นอน รวมทั้งในช่วงฤดูกาลเก็บเกี่ยวผลผลิต มีผลผลิตจำนวนมากออกสู่ตลาดพร้อม ๆ กัน ทำให้ผลผลิตล้นตลาด เกษตรกรต้องเร่งขาย ทำให้สินค้าเกษตรมีราคาตกต่ำ

(1) โครงสร้างการผลิตยังไม่กว้างขวาง เกษตรกรรมส่วนใหญ่ถือเป็นอาชีพหลักเพียงไม่กี่ชนิด คือ ยางพารา สวนผลไม้ มันสำปะหลัง ไร่สับปะรดและประมง ส่วนการผลิตสินค้าอื่นๆ ยังมีโอกาสและศักยภาพสูงที่ช่วยลดความเสี่ยงและเพิ่มรายได้ให้กับเกษตรกรมากขึ้นคือ การเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำ

(2) ประสิทธิภาพการผลิตต่ำ เกษตรกรยังผลิตแบบดั้งเดิมพื้นที่เพาะปลูกส่วนใหญ่เป็นขนาดเล็กและขนาดกลาง ไม่เน้นการใช้เทคโนโลยี ขาดปัจจัยการผลิตและมีปัญหาการตลาด การผลิตทางการเกษตรส่วนใหญ่ขาดแคลนปัจจัยการผลิตที่สำคัญรวมทั้งขาดแคลนเงินทุน ซึ่งเป็นผลให้เกษตรกรเสียโอกาสในการผลิตสินค้าเกษตรให้มีคุณภาพและผลผลิตสูง ส่วนการตลาดมีปัญหาในเรื่องราคาสินค้า เนื่องจากระบบการตลาดที่เกษตรกรไม่มีทางเลือกและไม่สามารถต่อรองราคาในการจำหน่าย ผลิตผลทางการเกษตรได้

(3) ขาดแคลนแรงงานในภาคการเกษตร เนื่องจากเกษตรกรส่วนใหญ่ละทิ้งไร่นา มีการขายที่ดินไปจำนวนมากจะเหลือเฉพาะที่อยู่อาศัย และมีการเคลื่อนย้ายแรงงานไปสู่ภาคอุตสาหกรรมที่มีภาวะความเสี่ยงในเรื่องรายได้ที่ไม่แน่นอน

(4) ปัจจัยการผลิตมีราคาสูงขึ้น โดยเฉพาะค่าจ้างแรงงานภาคการเกษตร ทำให้ต้นทุนการผลิตสินค้าการเกษตรสูงขึ้น ผลตอบแทนที่ได้รับไม่คุ้มกับต้นทุนที่เสียไป

(5) ราคาผลผลิตมีการเปลี่ยนแปลงอยู่ตลอดเวลา เนื่องมาจากเกษตรกรจะใช้ราคาผลผลิตของปีนั้นๆ เป็นเครื่องมือในการตัดสินใจปลูกในปีต่อไป ถ้าปีไหนที่พืชผลมีราคาดีเกษตรกรก็จะหันมาปลูกพืชชนิดนั้นกันมาก จึงทำให้ในปีต่อๆ ไป ผลผลิตออกสู่ตลาดมาก ราคาผลผลิตตกต่ำ แต่ถ้าปีไหนที่พืชชนิดนั้นราคาไม่ดีเกษตรกรก็จะชะลอการปลูกพืชชนิดนั้น แล้วเปลี่ยนไปปลูกพืชชนิดอื่น จึงทำให้ราคาพืชชนิดดังกล่าวมีผลผลิตออกสู่ตลาดน้อยลง แต่ความต้องการของตลาดยังคงเท่าเดิมจึงทำให้ผลผลิตมีราคาสูงขึ้นและจะหมุนเวียนอย่างนี้ไปเรื่อย ๆ

(6) เกษตรกรขาดอำนาจต่อรองในเรื่องราคาผลผลิตที่ตนผลิตได้ เนื่องจากมีปริมาณผลผลิตไม่มากและต่างคนต่างขาย การจำหน่ายส่วนใหญ่จึงผ่านพ่อค้ากลางขาดความรู้ด้านการตลาด และการรวมกลุ่มกันของเกษตรกรเพื่อขายผลผลิตมีน้อย จึงทำให้ราคาผลผลิตส่วนใหญ่อยู่ในระดับต่ำ

<u>ข้อเสนอแนะ</u>

(1) เกษตรกรขาดอำนาจต่อรองในเรื่องราคาผลผลิตที่ตนผลิตได้ การจำหน่ายส่วนใหญ่ยังต้องผ่านพ่อค้าคนกลาง ควรให้มีการรวมกลุ่มการจำหน่ายเพื่อเพิ่มอำนาจการต่อรองราคาได้มากยิ่งขึ้น

(2) การใช้ที่ดินเพื่อการเกษตรให้มีประสิทธิภาพในการผลิตสูงสุด ควรกำหนดแผนการใช้ที่ดินให้เหมาะสมกับสมรรถนะที่ดินในระดับไร่นา พื้นที่ชายฝั่งทะเลอนุรักษ์ดินและสภาพแวดล้อมโดยการจัดการเรื่องที่ดินและระบบการปลูกพืชที่เหมาะสม เร่งรัดฟื้นฟูและปรับปรุงที่ดินที่มีปัญหาและสนับสนุนการกระจายกรรมสิทธิ์การถือครองและการจัดการที่ดิน โดยการใช้วิธีจัดรูปที่ดินหรือปฏิรูปที่ดินเพื่อการเกษตรกรรมตามความเหมะสมหรือจัดโซนพื้นที่การเพาะปลูก

(3) เร่งรัด พัฒนาและอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติทางการเกษตร พัฒนาการใช้ทรัพยากรแหล่งน้ำเพื่อการเกษตรและป่าไม้ ให้มีส่วนสำคัญในการเพิ่มประสิทธิภาพในการผลิตและเป็นการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

(4) ขยายฐานการผลิต กระจายการผลิตไปสู่สาขาต่าง ๆ ที่สอดคล้องกับความต้องการของตลาดและศักยภาพของพื้นที่ เพื่อลดความเสี่ยงในด้านผลผลิตและราคา โดยเน้นการพัฒนาเฉพาะสาขา เช่น ยางพารา ไม้ผล พืชเศรษฐกิจ พืชผัก ปศุสัตว์ และประมง

(5) ส่งเสริม ให้ความรู้ และพัฒนาด้านการแปรรูปสินค้าเกษตร เพื่อเพิ่มมูลค่าสินค้าและช่วยขยายช่องทางการตลาดเพิ่มมากขึ้น

(6) สนับสนุน ส่งเสริมให้เกษตรกรปลูกพืชไร้สารพิษ ใช้ปุ๋ยเคมีและยาฆ่าแมลงให้น้อยลง ใช้กระบวนการผลิตทางธรรมชาติมากขึ้น ซึ่งปัจจุบันเป็นที่ต้องการของตลาดทั้งในและต่างประเทศ

3) ปัญหาด้านการท่องเที่ยว

จังหวัดระยองมีความงดงามและอุดมสมบูรณ์ไปด้วยทรัพยากรธรรมชาติ มีศักยภาพและความพร้อมทางการท่องเที่ยว มีความหลากหลายทั้งแหล่งท่องเที่ยวทางประวัติศาสตร์ อุทยานแห่งชาติ ภูเขา น้ำตก ชายหาดทะเลที่ยาวไกล และหมู่เกาะที่สวยงาม โดยเฉพาะเกาะเสม็ด ที่มีหาดทรายขาวสวยงามเลื่องชื่อไปทั่วโลก มีสวนผลไม้ให้เยี่ยมชมและชิมรสชาติที่สดอร่อย Hi-Light ด้านการท่องเที่ยวของจังหวัดมีมากมาย เช่น การมีชายหาดยาว 100 กม. มีสิ่งอำนวยความสะดวกและบริการที่มีคุณภาพได้มาตรฐานและราคาไม่แพง (Value for Money) เป็นแหล่งรับประทานอำหารทะเลสด ที่มีคุณภาพดีมากและราคาถูก เป็นต้น ปัญหาที่สำคัญคือ

(1) การบุกรุกชายหาดและพื้นที่สาธารณะชายหาดที่มีความยาวประมาณ 100 กิโลเมตร ทำให้การดูแลทำได้อย่างไม่ทั่วถึง ชายหาดหลายแห่งประสบปัญหาการบุกรุก และการจัดระเบียบ

(2) ขยะและความสะอาดบริเวณชายหาดและเกาะแก่ง เกือบทุกหาดของจังหวัดระยองมีปัญหาด้านภาพลักษณ์ความสกปรกของบริเวณชายหาด

(3) การเอารัดเอาเปรียบนักท่องเที่ยวในรูปแบบต่าง ๆ คุณภาพและมาตรฐานของโรงแรมและที่พักไม่เหมาะสมกับระดับราคา โดยเฉพาะในช่วงฤดูกาลท่องเที่ยว การเอาเปรียบด้านที่พัก ราคาสินค้าอาหาร เครื่องดื่ม การจำหน่ายสินค้าด้อยคุณภาพ

(4) ความเชื่อมั่นในมาตรฐานความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สินของนักท่องเที่ยว โดยเฉพาะการรักษาความปลอดภัยทางทะเลชายฝั่ง การรบกวนนักท่องเที่ยวในรูปแบบต่างๆ

ข้อเสนอแนะ

(1) บังคับใช้กฎหมายอย่างเข้มข้น ดำเนินคดีกับผู้บุกรุกที่ไม่ยอมรื้อถอนสิ่งปลูกสร้าง ดำเนินการเร่งรัดจัดระเบียบชาดหาดกับประมงพื้นบ้านและผู้ประกอบการร้านค้าที่มีอยู่เดิม

(2) จัดระเบียบชายหาดทะเลและเกาะเสม็ด จัดวางผัง Zoning แบ่งเขตผู้ประกอบการร้านค้า เรือประมงพื้นบ้านและเขตการท่องเที่ยงเชิงอนุรักษ์ให้มีความเป็นระเบียบเรียบร้อย สะอาด สวยงามของภูมิทัศน์ ให้เกิดการอยู่ร่วมกันอย่างเกื้อกูลกันและยั่งยืน โดยมีงบประมาณสนับสนุนจากส่วนกลางและได้รับความร่วมมือจากองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นอย่างเต็มที่

4) ปัญหาด้านสิ่งแวดล้อมและทรัพยากรธรรมชาติ

ผลกระทบมลพิษจากโรงงานอุตสาหกรรม ได้แก่ มลพิษทางอากาศ น้ำเสีย และมลพิษจากกากอุตสาหกรรม

ข้อเสนอแนะ

(1) ตั้งคณะทำงานดูแล เฝ้าระวังเรื่องปัญหาสิ่งแวดล้อมทางด้านอากาศ น้ำ ขยะจากโรงงานอุตสาหกรรมนอกเหนือหน่วยงานราชการประจำ

(2) จัดตั้งกลุ่มชุมชนควบคุมดูแลมลภาวะจากโรงงานอุตสาหกรรมและในเมือง

(3) ให้ความรู้และสร้างจิตสำนึกให้ผู้ประกอบการช่วยกันดูแลรักษาอนุรักษ์สิ่งแวดล้อม โดยให้ปฏิบัติตามกฎหมายอย่างเคร่งครัด

(4) มีการควบคุมดูแลสถานประกอบการอย่างเข้มงวด เพื่อไม่ให้เกิดผลกระทบต่อชุมชนและสิ่งแวดล้อม

5) ปัญหาด้านสาธารณูปโภคและสาธารณูปการ

สาธารณูปโภคโดยเฉพาะน้ำเพื่ออุปโภคบริโภคยังไม่สามารถสนองความต้องการได้อย่างทั่วถึงทั้งในเขตเมือง อำเภอและตำบล นอกจากนั้นระดับคุณภาพของบริการยังมีมาตรฐานค่อนข้างต่ำ

ทั่วถึงทั้งในเขตเมือง อำเภอและตำบล นอกจากนั้นระดับคุณภาพของบริการยังมีมาตรฐานค่อนข้างต่ำ

ข้อเสนอแนะ

(1) ขยายระบบบริการสาธารณูปโภคสาธารณูปการให้สามารถสนองความต้องการอย่างทั่วถึง โดยเฉพาะให้ครอบคลุมพื้นที่ในเขตเทศบาล สุขาภิบาลและเขตชุมชนให้มากขึ้น ซึ่งเป็นการกระตุ้นกิจกรรมทางเศรษฐกิจและการผลิตไปสู่เขตชนบท

(2) เพิ่มกำลังการผลิตและคุณภาพบริการน้ำเพื่อการอุปโภค บริโภค สนองความต้องการให้สม่ำเสมอและเพียงพอ รวมทั้งเพิ่มมาตรฐานน้ำให้มีความปลอดภัยแก่ผู้บริโภค

1.3 ผลการพัฒนาและแก้ไขปัญหาในช่วงที่ผ่านมา

1. เปรียบเทียบงบประมาณปี 2557 - 2562

ตามแผนปฏิบัติราชการประจำปี ในส่วนโครงการงบพัฒนาจังหวัด ตั้งแต่ปีงบประมาณ พ.ศ. 2557-2562 ได้รับการจัดสรรงบประมาณ จำแนกตามผลผลิตเปรียบเทียบ ดังนี้

ตารางที่ 50 แสดงเปรียบเทียบงบประมาณที่ได้รับการจัดสรรตามแผนปฏิบัติราชการ 5 ปีย้อนหลัง

แผนงาน-ผลผลิต	2557	2558	2559	2560	2561	2562
ผลผลิต : การพัฒนาด้านเศรษฐกิจ	123,472,000	175,104,900	234,715,600	236,573,500	65,649,400	
ผลผลิต : การพัฒนาด้านสังคม	90,834,300	1,508,000	12,327,000	12,813,200	157,664,000	240,261,500
ผลผลิต : การบริหารจัดการด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม	5,621,000	12,868,600	7,100,000	56,423,200	75,170,400	32,475,000
ผลผลิต : การเกษตร						47,814,900
ผลผลิต : การพัฒนาด้านอุตสาหกรรม การค้าและการลงทุน						13,967,500
ผลผลิต : การพัฒนาด้านการท่องเที่ยวและบริการ						36,141,200
ผลผลิต : การบริหารจัดการ	10,000,000	9,000,000	9,000,000	9,000,000	-	
รวม	**229,927,300**	**198,481,500**	**263,142,600**	**314,809,900**	**298,483,800**	**370,660,100**

งบประมาณที่ได้รับการจัดสรรส่วนใหญ่เป็นผลผลิตทางด้านสังคม และงบประมาณโดยรวมที่จัดสรรให้จังหวัดระยองมีแนวโน้มเพิ่มขึ้นมากกว่าเดิมทุกปี แต่ลดลงในปี 2561 และเพิ่มขึ้นในปี 2562

2. การประเมินแผนพัฒนาจังหวัดระยองที่ผ่านมา

พิจารณาจากภาพรวมของแผนพัฒนาจังหวัดระยอง พ.ศ. 2557 – 2560 แผนพัฒนาจังหวัดระยอง พ.ศ. 2561–2564 และแผนพัฒนาจังหวัดระยอง พ.ศ. 2561–2565 ค่อนข้างครอบคลุมปัญหา อุปสรรค และโอกาสของภาคีกลุ่มเป้าหมาย ซึ่งแผนพัฒนาฉบับดังกล่าวได้กำหนดเป้าหมายและยุทธศาสตร์เพื่อแก้ไขปัญหาและส่งเสริมและสนับสนุนกิจกรรมต่างๆ ไว้อย่างครอบคลุม กล่าวคือแผนพัฒนาจังหวัดระยองดังกล่าวมุ่งที่จะแก้ไขปัญหาให้กับประชาชนในพื้นที่ต่างๆ ของจังหวัดระยอง รวมทั้งสร้างและขยายโอกาสให้กับภาคีต่างๆ ได้แก่ ภาคอุตสาหกรรม ภาคเกษตรกรรม ภาคประชาชนและภาคการท่องเที่ยว แผนพัฒนาจังหวัดระยองฉบับนี้ได้ถูกเขียนขึ้นโดยใช้ข้อมูลจากการรับฟังปัญหาของประชาชนและความต้องการของภาคีต่างๆ ในจังหวัดระยองโดยเน้นการมีส่วนร่วมจากภาคีต่างๆ อย่างแท้จริง

แม้ว่าในการดำเนินการตามแผนพัฒนาจังหวัดระยองที่ผ่านมาจะมีจุดเด่นหลายประการ แต่อย่างไรก็ตาม มีปัญหาในการขับเคลื่อนยุทธศาสตร์ด้านต่างๆ จากสาเหตุหลายประการ อาทิ การกำหนดวิสัยทัศน์ที่ยังกว้างและไม่ระบุทิศทางที่เฉพาะเจาะจง ขาดการบูรณาการระหว่างแผนจังหวัดกับแผนชุมชน หน่วยงานที่รับผิดชอบยังขาดความรู้ความเข้าใจในการขับเคลื่อนแผนยุทธศาสตร์แต่ละด้าน รวมทั้งขาดการมีส่วนร่วมของภาคีต่างๆ ในระดับปฏิบัติอย่างแท้จริง เป็นต้น

การประเมินและทบทวนแผนยุทธศาสตร์ของจังหวัดระยอง ใช้หลักเกณฑ์ที่สำคัญ 5 ประการ คือ องค์ประกอบของแผนยุทธศาสตร์นั้น

1) ต้องมีความสอดคล้องซึ่งกันและกันโดยเฉพาะจะต้องมีความสอดคล้องกับวิสัยทัศน์ พันธกิจ และเป้าประสงค์ที่คาดว่าจะได้รับ

2) ต้องมีความเชื่อมโยงและมีความสัมพันธ์ซึ่งกันและกันโดยเฉพาะจะต้องมีเกื้อหนุนและสนับสนุนซึ่งการบรรลุวิสัยทัศน์ พันธกิจและเป้าประสงค์ที่กำหนดไว้

3) ต้องมีเป้าหมายเฉพาะเจาะจงและวัดผลลัพธ์ในเชิงปริมาณหรือในเชิงคุณภาพได้

4) ต้องสอดคล้องกับสถานการณ์ ปัญหาและโอกาสของภาคีเป้าหมายในพื้นที่เป้าหมาย

5) ต้องสามารถนำไปใช้ในการต่อยอดหรือขยายผลต่อไปในอนาคตได้

จากการทบทวนวิสัยทัศน์ในหลายครั้งที่ผ่านมาพบว่าวิสัยทัศน์จังหวัดระยองมีความหมายที่ดีและเหมาะสมกับจังหวัดระยอง เนื่องจากมีความครอบคลุมถึงปัญหาและโอกาสของภาคีเป้าหมายคือ ภาคเกษตรกรรม ภาคอุตสาหกรรม ภาคท่องเที่ยวและภาคประชาชนได้เป็นอย่างดีเพราะการที่จะยกระดับจังหวัดระยองให้เป็นพื้นที่ยุทธศาสตร์ที่มีความสมดุลในด้านต่างๆ วิสัยทัศน์ที่นำมาใช้จะต้องสะท้อนถึงประเด็นยุทธศาสตร์ในด้านต่างๆ ขณะที่วิสัยทัศน์ดังกล่าวที่ว่าจะวางจังหวัดระยองเป็นเมืองแห่งเศรษฐกิจที่สมดุลนั้นสะท้อนให้เห็นว่า การอยู่ร่วมกันของภาคีหลักต่างๆ ได้แก่ภาคอุตสาหกรรม ภาคเกษตรกรรมและภาคการท่องเที่ยว จะต้องอยู่ร่วมกันได้อย่างสมดุล

ทั้งนี้ การอยู่ร่วมกันอย่างสมดุลจะหมายถึงการที่กลุ่มคนในทุกภาคส่วนของสังคมดำรงชีวิตอยู่ร่วมกัน โดยไม่ปล่อยให้ฝ่ายใดฝ่ายหนึ่งรับภาระเรื่องหนึ่งเรื่องใดอยู่เพียงฝ่ายเดียว และมีการดำเนินบทบาทหน้าที่ของแต่ละฝ่ายอย่างต่อเนื่อง ภายใต้การกระจายผลประโยชน์ร่วมกันอย่างเป็นธรรมและทั่วถึง

และทุกภาคส่วนมี ความพอใจในสภาพความเป็นอยู่และการมีคุณภาพชีวิตที่ดี ซึ่งปัญหาหลักระหว่างกลุ่มคนที่จะมาอยู่ร่วมกันนั้นมักเกิดจากความขัดแย้ง ซึ่งเมื่อความขัดแย้งเกิดขึ้น สิ่งที่จะต้องเกิดตามมาเพื่อแก้ไขความขัดแย้งก็คือการปรับตัวเข้าหากัน ซึ่งการปรับตัวเข้าหากันนั้นเป็นสิ่งที่ทุกฝ่ายต้องช่วยกันรักษาให้เกิดความสมดุลคือทุกฝ่ายจะต้องปรับตัวและต้องไม่ปล่อยปละละเลยหรือเรียกร้องให้อีกฝ่ายปรับโดยที่ตนเองไม่ยอมปรับเลยจึงจะเรียกว่าการอยู่ร่วมกันอย่างสมดุล ส่วนการจะอยู่ร่วมกันอย่างยั่งยืนได้อย่างไรนั้นก็ขึ้นอยู่กับแผนยุทธศาสตร์ที่จะทำความสมดุลนั้นยังคงความสมดุลได้ต่อไปแม้จะมีการเปลี่ยนแปลงหรือมีปัจจัยแทรกซ้อนอื่นๆ เข้ามาก็ตามถ้าแผนยุทธศาสตร์หรือกลยุทธ์ที่ใช้นั้นมีประสิทธิภาพและเหมาะสมกับสถานการณ์ปัญหาหรือโอกาส โดยหน่วยงานที่เกี่ยวข้องสามารถขับเคลื่อนแผนยุทธศาสตร์หรือกลยุทธ์ที่ใช้นั้นได้ตามที่ตั้งไว้ก็จะนำไปสู่การอยู่ร่วมกันอย่างสมดุลและยั่งยืน

ขณะที่การทบทวนวิสัยทัศน์ปี 2557 – 2560 และปี 2561 – 2565 ที่ผ่านมาพบว่าแม้ว่าวิสัยทัศน์ดังกล่าวจะมีจุดแข็งหลายประการแต่ก็ยังมีจุดอ่อนหลายประการเช่นกัน อาทิ ขาดการชี้นำหรือชี้เป้าที่ชัดเจนว่าจะมุ่งเน้นภาคส่วนหรือภาคีใด ประเด็นในเชิงตัวชี้วัดผลที่จะนำมาใช้เพื่อให้เกิดเศรษฐกิจที่มีความสมดุล การปรับทิศทางอย่างไรเพื่อให้จังหวัดระยองกลายเป็นเมืองที่มีคุณภาพชีวิตที่ดีและสำหรับการกลายเป็นเมืองแห่งคุณภาพชีวิตที่ดีนั้น มีขอบเขตและคำนิยามของคำว่า “ดี” ว่าอย่างไร เนื่องจากภายหลังจากการใช้วิสัยทัศน์นี้แล้วจะต้องมีการประเมิน การติดตามและการวัดผล ซึ่งจะทำให้การออกแบบกลยุทธ์หรือการกำหนดโครงการเพื่อรองรับแผนยุทธศาสตร์นั้นมีการประเมินและวัดผลการกระทำได้ยากลำบาก

และจากการทบทวนและวิเคราะห์พันธกิจ (Mission) ของจังหวัดระยอง ซึ่งพันธกิจดังกล่าวได้ใช้เป็นกรอบในการกำหนดแผนพัฒนาจังหวัด ถ้าพิจารณาภาพรวมของ พันธกิจพบว่ามีความเหมาะสมอยู่ในระดับดีมากและสอดคล้องกับวิสัยทัศน์ที่กำหนดไว้ ในระดับหนึ่งแต่ยังมีประเด็นสำคัญที่ระบุไว้ในพันธกิจแต่ละด้านจะต้องตอบคำถามให้ได้ว่าถ้าตั้งพันธกิจแล้วจะทำให้จังหวัดระยองกลายเป็นเมืองแห่งคุณภาพชีวิตที่ดีและมีเศรษฐกิจที่สมดุลได้อย่างไร เนื่องจากการกำหนดพันธกิจนั้นจะเป็นการวิเคราะห์และตรวจสถานะหรือตำแหน่งในปัจจุบันว่าเราเป็นใครหรือเราอยู่ไปเพื่ออะไร ซึ่งจะทำให้เรารู้ได้ว่าเราจะไปทางไหนในอนาคตหรือนำไปสู่การกำหนดวิสัยทัศน์เพื่อกำหนดทิศทางที่องค์กรหรือจังหวัดระยองจะตั้งเป้าหมายในอนาคต

พันธกิจของจังหวัดระยอง ในแต่ละประเด็นพบว่าในภาคการท่องเที่ยวนั้นจังหวัดได้วางพันธกิจคือเพื่อจะพัฒนาและฟื้นฟูรวมทั้งจะจัดให้มีการบริหารจัดการทรัพยากรการท่องเที่ยวของจังหวัดระยองให้ได้มาตรฐานและพัฒนาอย่างยั่งยืนนั้น ถ้าพิจารณาบทบาทของจังหวัดระยองที่มีต่อภาคการท่องเที่ยวพบว่าจังหวัดระยองได้วางตำแหน่งของจังหวัดระยองถูกต้องแล้วแต่จังหวัดระยองไม่เพียงแต่เป็นผู้สร้างพัฒนา ฟื้นฟูแหล่งท่องเที่ยวและการท่องเที่ยวของจังหวัดระยองเท่านั้นแต่ยังต้องเป็นโปรโมเตอร์หรือเป็นผู้สนับสนุนหลักที่สำคัญเพราะจังหวัดระยองมีเครื่องมือและกลไกทางการปกครองและการบริหารซึ่งภาคเอกชนขาดในส่วนนี้ นอกจากนี้ควรจะมุ่งเน้นในการสร้างห่วงโซ่คุณค่า (Value Chain) ด้านการท่องเที่ยวของจังหวัดระยองและกลุ่มจังหวัดชายทะเลภาคตะวันออกอีกด้วย

เมื่อพิจารณาพันธกิจด้านการเกษตรกรรมข้างต้นพบว่าจังหวัดระยองได้ประเมินตำแหน่งของตน ขณะเป็นแหล่งผลิตสินค้าและผลิตภัณฑ์เกษตรกรรมที่มีความปลอดภัยและได้มาตรฐานโดยสามารถสร้างและขยายโอกาสทางการตลาดได้จากการวางตำแหน่งดังกล่าวข้างต้นพบว่าแม้ว่าจังหวัดระยองจะเป็นเมืองแห่งผลไม้ที่สำคัญ ซึ่งสร้างชื่อเสียงให้กับจังหวัดเป็นอย่างมาก อย่างไรก็ตามประเด็นปัญหาหลักที่สำคัญคือยังขาดการบริหารจัดการอุปสงค์และอุปทานของผลิตภัณฑ์เกษตร เนื่องจากผลไม้ที่ออกมาในแต่ละฤดูกาลนั้นมักจะมีจำนวนมากน้อยแตกต่างกันไป ถ้าผลผลิตออกมามากเกินไปก็จะทำให้ผลผลิตมีราคาที่ตกต่ำหรือถ้าผลผลิตทางการเกษตรออกมาน้อยเกินไป แต่เกษตรกรหรือหน่วยงานที่เกี่ยวข้องขาดช่องทางการจัดจำหน่ายหรือการกระจายสินค้าหรือขาดระบบการจัดการ โลจิสติกส์ที่เหมาะสมก็จะทำให้ผลผลิตทางการเกษตรไม่ได้ราคาที่ดีเท่าที่ควร ทั้งนี้จังหวัดระยองควรจะเน้นการพัฒนาแหล่งสร้างมูลค่าเพิ่มและทำให้ผลิตภัณฑ์ทางการเกษตร โดยเฉพาะผลิตภัณฑ์เกษตรแปรรูปมีมูลค่าเพิ่มมากขึ้นโดยใช้หลักห่วงโซ่คุณค่าและบูรณาการเข้ากับภาคีส่วนอื่นๆ อาทิ ภาคการท่องเที่ยวและภาคอุตสาหกรรมหรือภาคพาณิชยกรรม เนื่องจากทิศทางในปัจจุบันนั้นยากที่แต่ละภาคส่วนจะอยู่ได้โดยอิสระแต่จะต้องประสานและบูรณาการซึ่งกันและกัน อำทิ ภาคเกษตรกรรมอาจจะร่วมมือกับภาคการท่องเที่ยวและจัดเป็นเกษตรกรรมเชิงท่องเที่ยวหรือร่วมกับภาคพาณิชยกรรมในการใช้ช่องทางของภาคพาณิชยกรรมในการกระจายสินค้าของภาคเกษตรกรรม เป็นต้น

เมื่อพิจารณาพันธกิจในภาคสังคมและประชาชนพบว่าจังหวัดระยองได้ประเมินและวางตำแหน่งของตน โดยจะเสริมสร้างสังคมระยองให้เป็นสังคมที่มีคุณธรรมนำความรู้สู่การดำรงชีวิตตาม แนวปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ซึ่งถือได้ว่าเป็นแนวทางที่ดีและเหมาะสมเป็นอย่างยิ่งและสอดคล้องกับแผนพัฒนาฯ ฉบับที่ 12 ของประเทศ นอกจากนี้ พันธกิจจังหวัดระยองยังวางตำแหน่งของจังหวัดให้เป็นแหล่งอุตสาหกรรมที่ได้มาตรฐานด้านความปลอดภัยต่อสิ่งแวดล้อมและสามารถอยู่ร่วมกับชุมชน สังคมได้อย่างยั่งยืนซึ่งพันธกิจดังกล่าวค่อนข้างจะขัดกับข้อเท็จจริง เนื่องจากอุตสาหกรรมส่วนใหญ่ของจังหวัดระยองเป็นอุตสาหกรรมต้นน้ำหรือตั้งต้น ซึ่งส่วนใหญ่มักจะมีการปล่อยมลพิษหลายชนิดและจำนวนมากอยู่แล้ว ประกอบกับมีการเติบโตและการขยายตัวของภาคอุตสาหกรรมเร็วเกินกว่าการพัฒนาในภาคดังกล่าวทำให้การกำกับ ดูแลและควบคุมกระทำได้ยาก ดังนั้นการวางตำแหน่งของภาคอุตสาหกรรมควรจะมุ่งเน้นในการสร้างจิตสำนึกของผู้ประกอบการที่มีต่อสังคมและชุมชนปรับปรุงกลไกของภาครัฐที่เข้าไปกำกับ ดูแลและควบคุมให้เข้มงวดและจริงจังมากยิ่งขึ้น

ตารางที่ 51 ประเมินเป้าประสงค์ของแผนพัฒนาจังหวัดระยอง พ.ศ. 2557 –2560

เป้าประสงค์ / หลักเกณฑ์	พัฒนา/ฟื้นฟูแหล่งท่องเที่ยว	เป็นแหล่งผลิตสินค้าเกษตรกรรมให้ได้มาตรฐานและขยายโอกาสทางการตลาด	สร้างเสริมสังคมมีคุณธรรมนำความรู้สู่แนวปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง	เป็นแหล่งอุตสาหกรรมที่ได้มาตรฐาน/ปลอดภัยต่อสิ่งแวดล้อม/อยู่ร่วมชุมชน
1.ความสอดคล้อง	3	3	4	3
2.ความเชื่อมโยงและเกื้อหนุนกับภาคีอื่น	3	3	4	3
3. เฉพาะเจาะจง	3	3	3	3

เป้าประสงค์ หลักเกณฑ์	พัฒนา/ฟื้นฟูแหล่งท่องเที่ยว	เป็นแหล่งผลิตสินค้าเกษตรกรรมให้ได้มาตรฐานและขยายโอกาสทางการตลาด	สร้างเสริมสังคมมีคุณธรรมนำความรู้สู่แนวปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง	เป็นแหล่งอุตสาหกรรมที่ได้มาตรฐาน/ปลอดภัยต่อสิ่งแวดล้อม/อยู่ร่วมชุมชน
4. สอดคล้อง/เหมาะสมกับปัญหา/โอกาส	4	4	4	4
5. ต่อยอดและขยายผล	3	3	3	3

หมายเหตุ : 1 = มีความสอดคล้องน้อยมาก 2 = มีความสอดคล้องน้อย 3 = มีความสอดคล้องปานกลาง
4 = มีความสอดคล้องมาก 5 = มีความสอดคล้องเป็นอย่างยิ่ง

ทั้งนี้ ในการประเมินและทบทวนแผนยุทธศาสตร์ของจังหวัดระยองนั้นการศึกษาครั้งนี้จะใช้หลักเกณฑ์ที่สำคัญ 5 ประการคือ องค์ประกอบของแผนยุทธศาสตร์นั้นจะ

1. ต้องมีความสอดคล้องซึ่งกันและกัน โดยเฉพาะจะต้องมีความสอดคล้องกับวิสัยทัศน์ พันธกิจและเป้าประสงค์ที่คาดว่าจะได้รับ

2. ต้องมีความเชื่อมโยงและมีความสัมพันธ์ซึ่งกันและกัน โดยเฉพาะจะต้องมีเกื้อหนุนและสนับสนุนซึ่งการบรรลุวิสัยทัศน์ พันธกิจและเป้าประสงค์ที่กำหนดไว้

3. ต้องมีเป้าหมายเฉพาะเจาะจงและวัดผลลัพธ์ในเชิงปริมาณหรือในเชิงคุณภาพได้

4. ต้องสอดคล้องกับสถานการณ์ปัญหาและโอกาสของภาคีเป้าหมายในพื้นที่เป้าหมาย

5. ต้องสามารถนำไปใช้ในการต่อยอดหรือขยายผลต่อไปในอนาคตได้

การประเมินจุดอ่อนและจุดแข็งของยุทธศาสตร์การพัฒนาในแต่ละประเด็นยุทธศาสตร์ที่จะเห็นได้ว่าการพัฒนาจังหวัดให้เป็นไปในทิศทางที่มั่นคง สังคมสงบสุข เศรษฐกิจก้าวหน้าและประชาชนดำรงชีวิตอย่างมีความสุขภายใต้กระแสการเปลี่ยนแปลงทั้งภายในและภายนอกจังหวัดที่คาดการณ์ได้ยากทั้งทางการเมืองและการผันผวนทางเศรษฐกิจที่เกิดขึ้นบ่อยครั้ง การจัดทำยุทธศาสตร์การพัฒนาจังหวัดจึงต้องเร่งสร้างภูมิคุ้มกันเพื่อป้องกันความเสี่ยงต่างๆ และเสริมสร้างรากฐานการพัฒนาให้เข้มแข็ง รวมทั้งการสร้างโอกาสในการพัฒนาให้เจริญก้าวหน้าของภาคีเป้าหมายหลักและจังหวัดโดยรวมนั้น การกำหนดยุทธศาสตร์การพัฒนาจังหวัดจะต้องมีคุณลักษณะตามหลักเกณฑ์ดังที่ได้ระบุดังกล่าวข้างต้น จะได้สะท้อนถึงช่องว่างที่จะต้องนำมาใช้ในการปรับปรุงเพื่อเติมเต็มแผนพัฒนาให้มีประสิทธิภาพและประสิทธิผลมากยิ่งขึ้น โดยจะทำทำการประเมินแต่ละประเด็นยุทธศาสตร์ตามลำดับ

ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ 1 ส่งเสริมและพัฒนาผลิตภัณฑ์เกษตรและเกษตรแปรรูปให้มีคุณภาพมาตรฐาน ปลอดภัยตอบสนองความต้องการของตลาดทั้งภายในและต่างประเทศ

ผลการประเมินประเด็นยุทธศาสตร์และกลยุทธ์ที่นำมาใช้ พบว่าแผนพัฒนาจังหวัดระยองมุ่งที่จะส่งเสริมและพัฒนาให้เป็นแหล่งผลิตสินค้าและผลิตภัณฑ์เกษตรกรรมรวมทั้งการทำประมงซึ่งเป็นอาชีพของประชากร ส่วนใหญ่ของจังหวัดระยองให้มีความมั่นคงและมั่งคั่งและปลอดภัยต่อผู้บริโภค โดยในยุทธศาสตร์นี้ได้ให้ความสำคัญในการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานภาคเกษตรให้เอื้อต่อการผลิตและ

การตลาด พัฒนาสินค้าเกษตรและเกษตรแปรรูปที่มีมูลค่าเพิ่มสูงและมีโอกาสทางการตลาด สร้างความเข้มแข็งและมั่นคงด้านรายได้แก่เกษตรกรและสถาบันเกษตรกร สนับสนุนการบริหารจัดการสินค้าเกษตรแบบกลุ่มผลิต (Cluster) รวมทั้งสนับสนุนให้เกิดการวิจัยและพัฒนาด้านการผลิตและแปรรูปสินค้าเกษตรโดยผลกระทบประเมินประเด็นยุทธศาสตร์พบว่ามีความสอดคล้องกับทิศทางการพัฒนาของจังหวัดระยองและสามารถตอบสนองต่อปัญหาของภาคการเกษตรกรรม อย่างไรก็ตามสิ่งที่ยังจะต้องปรับปรุงเพิ่มเติมคือการสร้างห่วงโซ่คุณค่าให้กับอุตสาหกรรมการเกษตรโดยเฉพาะเกษตรแปรรูปเนื่องจากบทบาทของจังหวัดควรจะช่วยในการจัดเตรียมระบบสาธารณูปโภคและสิ่งอำนวยความสะดวกเพื่อส่งเสริมและสนับสนุนภาคการเกษตร การจัดเตรียมดังกล่าวควรจะครอบคลุมทั้งด้านฮาร์ดแวร์ ด้านซอร์ฟแวร์ นอกจากนี้การกำหนดแผนควรจะให้ความสำคัญต่อการพยากรณ์อุปสงค์และอุปทานของผลิตภัณฑ์ของภาคเกษตรกรรมเพื่อจะได้จัดแผนปฏิบัติการและกลยุทธ์ต่างๆ ไว้รองรับการพยากรณ์นั้นๆ

ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ 2 ส่งเสริมและพัฒนาศักยภาพการท่องเที่ยวให้เติบโต ควบคู่กับภาคเกษตรและอุตสาหกรรมอย่างมีคุณภาพและยั่งยืน แม้ว่าแผนพัฒนาดังกล่าวมุ่งที่จะทำการพัฒนาและฟื้นฟูการท่องเที่ยวของจังหวัดระยองเพื่อส่งเสริมให้มีการสร้างแหล่งท่องเที่ยวใหม่ๆ เพื่อสร้างรายได้ให้แก่ประชาชนในชุมชนนั้นๆ โดยคำนึงถึงสิ่งเหล่านี้ ได้แก่ พัฒนาแหล่งท่องเที่ยวในจังหวัดให้มีความสวยงามและปลอดภัย พัฒนาแหล่งท่องเที่ยวให้มีการท่องเที่ยวในเชิงเกษตรมากยิ่งขึ้น รวมทั้งฟื้นฟูแหล่งท่องเที่ยวเดิมที่มีอยู่เพื่อส่งเสริมให้เกิดรายได้แก่ชุมชน รวมทั้งยังต้องส่งเสริมให้มีการโฆษณาประชาสัมพันธ์และการพัฒนาการตลาด การท่องเที่ยวให้เป็นที่รู้จักแพร่หลาย มุ่งหวังการเพิ่มนักท่องเที่ยวและเพิ่มรายได้แก่จังหวัด แต่เมื่อพิจารณาในรายละเอียดของกลยุทธ์ที่นำมาใช้เพื่อให้บรรลุตำมยุทธศาสตร์ที่กำหนดไว้นั้น ภาพรวมของกลยุทธ์ต่างๆ มีความเหมาะสมแต่ยังขาดแผนที่จะเชื่อมโยงและบูรณาการกิจกรรมการท่องเที่ยวต่างๆ เข้าด้วยกัน กล่าวคือแต่ละหน่วยงานหรือองค์กรบริหารส่วนท้องถิ่นแต่ละแห่งมุ่งที่จะโปรโมทกิจกรรมของตนเอง นอกจากนี้การกำหนดกลยุทธ์ด้านการท่องเที่ยวยังขาดการคิดเชิงการเพิ่มคุณค่าให้กับกิจกรรมต่างๆ ที่เกี่ยวข้อง (Value Chain และ Supply Chain Management) ขาดการเชื่อมโยงแหล่งท่องเที่ยวและการบริหารการท่องเที่ยวแบบกลุ่มจังหวัด ขณะเดียวกันเจ้าภาพหรือหน่วยงานที่เป็นหลักไม่เห็นถึงความสำคัญของการขับเคลื่อนแผนงานเชิงรุก ดังนั้นแนวทางการปรับปรุงกลยุทธ์ในด้านนี้คือการคิดเชิงระบบและเชิงห่วงโซ่คุณค่าเกี่ยวกับกิจกรรมต่างๆ ซึ่งควรจะคิดเป็นลักษณะองค์รวม (Holistic Perspective) โดยให้พิจารณาความเชื่อมโยงของกิจกรรมหรือกระบวนการต่างๆ โดยเฉพาะร่วมกันกับภาคีด้านอื่นๆ โดยมุ่งเน้นการพัฒนา สร้างเสริมและสนับสนุนองค์ประกอบหลักของการท่องเที่ยวคือ 7P ได้แก่ ตัวผลิตภัณฑ์หรือแหล่งท่องเที่ยว (Product) การกำหนดราคา (Price) การวางตำแหน่งของสถานที่ท่องเที่ยว (Place) การส่งเสริมการท่องเที่ยว (Promotion) การพัฒนาบุคคลกรด้านการท่องเที่ยว (People) การสร้างและปรับปรุงภูมิทัศน์ของสถานที่ท่องเที่ยว (Physical Evidence) และการปรับปรุงกระบวนการในการให้บริการเมื่อนักท่องเที่ยวเดินทางมาเที่ยว (Process)

ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ 3 ส่งเสริมการพัฒนาภาคอุตสาหกรรมเข้าสู่อุตสาหกรรมเชิงนิเวศน์และสนับสนุนการดำเนินการที่มีความรับผิดชอบต่อสังคม (CSR) สำหรับการประเมินยุทธศาสตร์ด้านอุตสาหกรรมพบว่า มุ่งที่จะพัฒนาภาคอุตสาหกรรมซึ่งเป็นภาคการผลิตที่เป็นโครงสร้างเศรษฐกิจหลักของจังหวัดที่จะให้ความสำคัญในการสร้างมาตรฐานการผลิตให้มีความปลอดภัยต่อสิ่งแวดล้อม มีความรับผิดชอบต่อสังคม รวมทั้งการส่งเสริมการป้องกันและแก้ปัญหาอุบัติภัยที่อำจจะเกิดขึ้นให้ได้อย่างฉับไวทันท่วงทีและมีการทำงานอย่างเป็นระบบ โดยกลยุทธ์ที่มีการนำมาใช้คือการส่งเสริม เผยแพร่ประชาสัมพันธ์ให้สถานประกอบการตื่นตัวเรื่องการใช้เทคโนโลยีสะอาด การให้จัดทำระบบธรรมาภิบาล การอนุรักษ์และฟื้นฟูสิ่งแวดล้อมและการป้องกันและแก้ไขอุบัติภัยของสถานประกอบการ ซึ่งกลยุทธ์ดังกล่าวค่อนข้างกระจายในหลายๆ ส่วน และมีหลายส่วนยังขาดความสัมพันธ์และการเชื่อมโยงซึ่งกันและกัน ขณะที่แต่ละกลยุทธจะวัดผลและติดตามผล ได้ยาก นอกจากนี้ แนวทางและทิศทางการสร้างเสริม พัฒนาและสนับสนุนภาคพาณิชยกรรมและวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม (SME) ยังไม่ค่อยชัดเจนว่าจังหวัดระยองต้องการให้ภาคพาณิชยกรรมและผู้ประกอบการ SME ซึ่งถือเป็นผู้ประกอบการกลุ่มใหญ่ของจังหวัดและเปรียบเสมือนเส้นเลือดฝอยของภาคธุรกิจไปในทิศทางใดและแผนพัฒนาจังหวัดระยองจะสร้างเสริม พัฒนาและสนับสนุนภาคพาณิชยกรรมและผู้ประกอบการ SME อย่างไร

ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ 4 : อนุรักษ์ ฟื้นฟูและควบคุมการใช้ ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมบนพื้นฐานของการมีส่วนร่วมของทุกภาคส่วน

เนื่องจากขณะนี้ปัญหาด้านสิ่งแวดล้อมได้เป็นปัจจัยสำคัญที่มีผลกระทบต่อการพัฒนาของจังหวัดระยอง การแก้ไขปัญหาต่างๆ ทุกภาคส่วนจะต้องเข้ามาร่วมคิด ร่วมทำ ร่วมแก้ปัญหา ร่วมมือ ช่วยเหลือเกื้อกูลซึ่งกันและกันไม่ว่าด้วยวิธีใดก็ตาม ในอันจะนำไปสู่การพัฒนาที่ยั่งยืนและอยู่ร่วมกันได้อย่างเป็นสุข

ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม เป็นปัญหาสำคัญของจังหวัด โดยเฉพาะการเสื่อมโทรมและการใช้ทรัพยากรอย่างสิ้นเปลืองและไม่ถูกวิธี ดังนั้นการดำเนินการต่างๆ เพื่อเป็นการอนุรักษ์ ฟื้นฟูทรัพยากรต่างๆ จึงเป็นเรื่องสำคัญเป็นอย่างยิ่ง

จากการดำเนินการตามแผนพัฒนาฯ ที่ผ่านมา ทรัพยากรธรรมชาติมีแนวโน้มลดลงอย่างต่อเนื่องโดยเฉพาะป่าไม้ ซึ่งในยุทธศาสตร์ยังไม่มีข้อกำหนดที่ชัดเจนมากนักสำหรับจะมีแนวทางในการอนุรักษ์ ฟื้นฟู ควบคุม

ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ 5 เสริมสร้างมาตรฐานการดำรงชีวิตตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงและการมีส่วนร่วมของประชาชน การประเมินแผนการสร้างเสริมสังคมเพื่อให้มีคุณธรรมนำความรู้ในแง่มุมต่างๆ เพื่อเสริมสร้างสังคมให้มีความรู้ มีคุณธรรม เพื่อสร้างความยั่งยืนในการอยู่ร่วมกันภายในชุมชนอย่างสมดุลมากที่สุด เพื่อให้ประชาชนในชุมชนซึ่งรวมทั้งเด็กและเยาวชน ให้ตระหนักถึงความสำคัญของการศึกษา การเรียนรู้ในเรื่องต่างๆ ที่จำเป็นต่อการใช้ชีวิตและการประกอบอำชีพ รวมทั้งการดำรงชีวิตตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงตามแนวพระราชดำริของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ทั้งนี้ จะเห็นได้ว่าแผนยุทธศาสตร์ในด้านนี้เป็นแนวทางที่เหมาะสมและสอดคล้องกับแผนพัฒนาฯ ฉบับที่ 11 และ 12 และเหมาะสมกับการดำรงชีวิตของประชาชนในประเทศและจังหวัดระยอง แต่เมื่อพิจารณากลยุทธ์

ที่ใช้เพื่อให้บรรลุผลพบว่าค่อนข้างจะเป็นนามธรรมหรือจับต้องได้ยาก รวมทั้ง เมื่อกำหนดตัวชี้วัดหรือการวัดผลก็กระทำได้ ส่วนในเรื่องการพัฒนาและฟื้นฟูระบบสาธารณูปโภคพื้นฐานให้พร้อมบริการประชาชนและบูรณาการจัดการให้ทั่วถึงทุกๆ ส่วนในชุมชน รวมทั้งจัดการระบบการจัดการขยะมูลฝอยจากครัวเรือน และของเสียจากโรงงานอุตสาหกรรมให้เกิดประสิทธิภาพสูงสุด พัฒนาและปรับปรุงถนนหนทางเพื่อการสัญจรของประชาชนให้เกิดความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน รวมทั้งการพัฒนาระบบการบริหารราชการให้มีความทันสมัยตอบสนองความต้องการของประชาชนอย่างมีประสิทธิภาพ ซึ่งจะเป็นมิติใหม่ที่ภาครัฐจะต้องปรับตัวก้าวพ้นสู่ความเป็นราชการยุคใหม่ พบว่าโดยภาพรวมมีการบรรลุเป้าหมายได้ในระดับที่ดีมาก จุดที่ต้องปรับปรุงคือการเข้าถึงบริการและ ความเพียงพอของระบบสาธารณูปโภค ทั้งในด้านบริการทางการแพทย์และสาธารณสุข ระบบไฟฟ้าและประปา ซึ่งภาพรวมพบว่าประชาชนส่วนใหญ่ได้รับบริการดังกล่าวแต่ไม่เพียงพอเนื่องจากมีปัญหาเกี่ยวกับแรงงานแฝง การแย่งทรัพยากรระหว่างภาคอุตสาหกรรมและภาคประชาชน เป็นต้น

ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ 6 : เชื่อมโยงและเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันภาคพาณิช-ยกรรมและภาคบริการสู่สากล

ในโอกาสที่จังหวัดระยองกำหนดอยู่ในระเบียงเศรษฐกิจพิเศษภาคตะวันออก จะก่อให้เกิดการเคลื่อนย้ายแรงงาน การค้า การลงทุนเป็นอย่างมากและจะก่อให้เกิดการเปลี่ยนแปลงต่อเศรษฐกิจและสังคมของประชาชนทุกคนอย่างหลีกเลี่ยงไม่ได้ ดังนั้นภาครัฐที่เกี่ยวข้องจึงมีความจำเป็นที่จะต้องดำเนินการอย่างเพียงพอและเหมาะสมเพื่อให้ประชาชนทุกภาคส่วนมีความรู้ ความเข้าใจและเตรียมพร้อมและสามารถที่จะเผชิญกับความเปลี่ยนแปลงดังกล่าวได้

จากการประเมินพบว่าการพัฒนาภาคพาณิชกรรมและธุรกิจต่อเนื่องซึ่งเป็นภาคการผลิตที่เป็นสาขาหนึ่งที่มีความสำคัญของจังหวัด เนื่องจากเป็นสาขาการผลิตที่มีมูลค่าสูงเป็นอันดับสองรองจากสาขาอุตสาหกรรม นอกจากนี้การเติบโตด้านพาณิชยกรรมอาจพิจารณาได้จากการค้าและการลงทุนที่เกิดขึ้น โดยการกำหนดให้ภาคพาณิชยกรรมเป็นยุทธศาสตร์หนึ่งของจังหวัดจึงเป็นความต้องการของภาคีการพัฒนาที่เกี่ยวข้องเพื่อให้ภาคธุรกิจด้านการขายสินค้าและบริการมีความสามารถในการแข็งขันเพื่อรองรับการเปิดเสรีการค้าอาเซียน จากการกำหนดกลยุทธ์หรือแนวทางการขับเคลื่อนการยุทธศาสตร์เพื่อส่งเสริมการพัฒนาพาณิชยกรรมให้มีความเข้มแข็งและมีคุณธรรมเพื่อเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขัน โดยมองการขับเคลื่อนยุทธศาสตร์มุ่งเน้นเชิงรุกในการสร้างผู้ประกอบการรายใหม่ให้มีศักยภาพเชิงพาณิชย์ ในขณะเดียวกันเน้นให้ผู้ประกอบการดำเนินธุรกิจที่รับผิดชอบต่อสังคม และส่งเสริมให้เกิดการรวมกลุ่มเพื่อการแข็งขัน และสุดท้ายให้ความสำคัญในการขยายช่องทางการตลาดของสินค้าและบริการ ตามลำดับ

3. ผลสัมฤทธิ์การพัฒนาและข้อเสนอแนะจากการประเมินผลการดำเนินงาน

1) ด้านการท่องเที่ยว การพัฒนาการท่องเที่ยวของจังหวัดที่ผ่านมาดำเนินมาอย่างถูกทิศทางในการวางตำแหน่งการเป็นเมืองท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ เนื่องจากมีความสอดคล้องกับบริบทของพื้นที่ที่เป็นเมืองท่องเที่ยวที่มีต้นทุนจากทรัพยากรธรรมชาติที่อุดมสมบูรณ์ รูปแบบการท่องเที่ยวที่มีความเหมาะสม

จึงควรเป็นรูปแบบการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ ทำให้จังหวัดระยองยังคงรักษาความอุดมสมบูรณ์และสวยงามของแหล่งท่องเที่ยวและทรัพยากรธรรมชาติเอาไว้ได้อย่างมาก สามารถดึงดูดนักท่องเที่ยวให้เดินทางเข้ามาและสร้างรายได้ทางการท่องเที่ยวสูงเพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่องทุกปี เกิดการสร้างงานสร้างอำชีพแก่คนในพื้นที่ ส่งผลให้รายได้เฉลี่ยต่อหัวของประชากรเพิ่มขึ้น เศรษฐกิจของจังหวัดมีความมั่งคั่งมากขึ้น

2) ด้านการเกษตร การพัฒนาด้านการเกษตร รวมถึงการประมง และปศุสัตว์ที่ผ่านมายังดำเนินการได้อย่างประสิทธิภาพตามตำแหน่งการพัฒนาที่เน้นเกษตรคุณภาพ ผลผลิตและรายได้ทางการเกษตรของเกษตรกรมีมากขึ้น แม้ว่าจะเกิดจากปัจจัยภายนอก คือ ภาวะผันผวนของราคาผลผลิตในตลาดโลกก็ตาม การดำเนินการเพิ่มประสิทธิภาพอื่นๆ เช่น การผลิตปุ๋ยอินทรีย์ใช้เองเพื่อลดต้นทุนในการซื้อปุ๋ย ยังมีเพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่อง

3) ด้านอุตสาหกรรม ผู้ประกอบการมีแนวโน้มให้ความสำคัญกับการรักษาสิ่งแวดล้อม มากขึ้นและให้ความสำคัญการการเข้าสู่อุตสาหกรรมเชิงนิเวศ และอุตสาหกรรมสีเขียวแต่การขยายตัวอย่างรวดเร็วทั้งจำนวนพื้นที่ และจำนวนโรงงาน ก็เป็นปัญหาในการควบคุมของภาครัฐ แต่กระนั้นก็ตามภาคประชาชนได้เข้าบทบาทในฐานะผู้ตรวจสอบมากขึ้น จึงสอดคล้องกับตำแหน่งในการพัฒนาที่มุ่งเน้นอุตสาหกรรมสีเขียว

4) ด้านสังคม ประชาชนในจังหวัดระยองมีความเป็นอยู่ที่ดีและมีความสุขมากขึ้นกว่าในอดีต จากความเป็นเมืองที่เจริญเติบโตและมีสาธารณูปโภค สิ่งอำนวยความสะดวกมากขึ้น มีรายได้ความเป็นอยู่ และคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้น แต่ยังคงต้องพัฒนาด้านสาธารณสุข และคุณภาพการศึกษาให้มากขึ้น

5) ด้านสิ่งแวดล้อม มีคุณภาพลดลงเป็นผลจากความเจริญเติบโตของเมือง โดยเฉพาะอย่างยิ่งการบุกรุกพื้นที่สาธารณะ แต่การฟื้นฟูกลับลดลง สำหรับปัญหาขยะ น้ำเสีย ภาคส่วนต่างๆ มีความตระหนักและร่วมมือในการระวังรักษาไม่ให้เกิดมลภาวะค่อนข้างดี แต่ก็ยังมีแนวโน้มเพิ่มขึ้นตามจำนวนประชากรแฝง ควรพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานในการบำบัดที่ได้คุณภาพมาตรฐานควบคู่กับการสร้างจิตสำนึก ในทุกภาคส่วน